



Izhaja poljubno, najmanj pa štirikrat na leto. Posamezne številke 2 Din 50 p za inozemstvo 3 Din.

V „JGZ“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom.

Cela stran 300 Din,
1/2 strani 150 Din,
1/4 strani 80 Din,
1/8 strani 40 Din,
1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1929.

Petdesetletni jubilej dela Ignacija Merherja.

V Dolenji vasi pri Ribnici na Dolenjskem je polagal pred 50 leti naš odlični in velezasluzni jubilar temelje slovenskemu gasilstvu. Kot zaveden slovenski mladenič je ustanovil v svoji rodni vasi tik »nemškega otoka« prvo slovensko gasilno društvo, mu sestavil slovenski vežbovnik s pomenljivim pozdravom »Na pomoč!« vsakomur, vselej in povsod ter mu načeluje vzdržema pol stoletja.

Z gorečo željo po preobrazbi tedaj ponemčenih društev, je prepotoval svojo ožjo domovino ter povsod dramil in bodril gasilstvo k narodni zavednosti, kar mu je tudi uspelo — sicer polagoma — toda sigurno. Sadovi njegovega truda so se pokazali tekom prvega desetletja. V letu 1889. se je v Žalcu gasilno društvo otreslo nemške komande ter sprejelo Merherjev vežbovnik. Deset let kasneje je že mogel njegov verni sodelavec Josip Širca ustanoviti »Zvezo slovenskih gasilnih društev za Spodnje Štajersko«, ki je tekom 20letnega uspešnega narodnega dela ustanovila in poslovenila nad 70 društev do preobrata.

Preko Žalca je pripotoval jubilarov vežbovnik v slovensko metropolo Ljubljano, kjer sta tovariša Barle in Turk po težavnih bojih in naporih izvojevala slovensko poveljevanje v gasilnem društvu. S tem odločilnim korakom sta z jubilarovim sodelovanjem poslovenila »Kranjsko gasilsko zvezo«, ki se je po preobratu strnila z ostalimi v današnjo mogočno JGZ, broječo nad 20 tisoč članov v 650 društvih, dodeljenimi 37 župam. Ta veličastna zgradba ima svoje čvrste temelje v Dolenji vasi, kjer je tekla pred 50 leti zibelka slovenskemu gasilstvu.

Prešinjeno globoke hvaležnosti se klanja slovensko gasilstvo ob petdesetletnici velikemu delu in ustvarjanju svojega skromnega in tihega delavca, ki je zgradil veliko in mogočno ter človeštvu najpotrebnejšo organizacijo v Sloveniji.

Pri proslavi v Dolenji vasi dne 21. julija t. l. se mu je gasilstvo po svojih predstaviteljih spoštljivo zahvalilo za njegovo veliko in smoteno delo ter ga odlikovalo z župnim in zveznim častnim članstvom, proseč ga, da i nadalje posveča svoje odlične zmožnosti in izkustva v procvit velike gasilske ideje.

Kadar bodo spisovali naši zanamci povestnico o razvoju slovenskega gasilstva, bo blestelo jubilarov ime na prvi strani te zgodovinske knjige; kajti naš jubilar Merher je Slovincem to, kar je Mirko Kolarič st. našim bratom Hrvatom.

Mirko Kolarič.

Ob 60 letnici njegovega gasilskega delovanja.

Izvanredni vzrok mi nalaga prijetno dolžnost, da se spomnim na tem mestu moža, ki že deluje 60 let v vrstah gasilstva. Je to tovariš Mirko Kolarič, častni tajnik hrvatsko-slovenske zajednice. Tovariš, rojen 18. oktobra 1850. leta v Varaždinu, je stopil z 18. leti v domače gasilno društvo, ki mu je kaj kmalu postal vodja in vaditelj. Leta 1884. je odšel

v Zagreb. V kratkem času je postal tudi tukaj duša vsega društvenega delovanja.

Tovariš Kolarič, ki je danes po letih službe med našim gasilstvom najstarejši, si ni le stekel zaslug za mesto Zagreb, kjer je bilo pod njegovim spretnim vodstvom pogašenih na stotine požarov, še večje so njegove zasluge, ki si jih je pridobil kot tajnik »Zajednice«. Kot tak je organiziral in učil vse hrvatsko gasilstvo. Pa tudi preko mej ožje domovine je šel glas o neumornem in vnetem delu tovariša jubilaranta. Nebroj je člankov, ki jih je spisal in izdal Kolarič. 33 let je bil urednik »Vatrogasnega vjesnika« in mnogo je števil, ki imajo članke samo izpod njegovega spretnega peresa.

Da je Kolarič zaradi svojega ljubeznivega nastopa, radi svojih osebnih zaslug itd. splošno priljubljen in spoštovan, je samo ob sebi umevno. Hrvatski in sploh vsak jugoslovanski gasilec izreka ime Kolarič z nekim posebnim spoštovanjem.

Minuli mesec je hrvatsko gasilstvo praznovalo na svečan način jubilej zaslužnega tovariša.

Tudi slovensko gasilstvo je v vrsti med onimi gasilci, ki se radujejo tega izvanrednega dogodka, saj je bil Kolarič vedno in povsod naš dober prijatelj. Posebno z blagopokojnim Barletom ga je vezala najtesnejša prijateljska vez. To pa je tudi lahko umljivo, kajti oba sta organizatorja gasilstva — prvi slovenskega — drugi hrvatskega.

In tako sprejni tovariš Kolarič ob Tvojem bisernem jubileju tudi čestitke slovenskega gasilstva. Vsemogočni pa Te ohrani še mnoga leta čilega in čvrstega v ponos vsega slovenskega gasilstva.

Lj. M.

Vesti starešinstva.

Iz seje starešinstva.

Starešinstvo je na svoji seji dne 13. julija 1929 v Celju na novo sprejelo 2 prostovoljni gasilni društvi v JGZ in jih uvrstilo tako-le:

1. v GZ Novomeško: U r š n a s e l a;
2. v GZ Ribniško: R o b pri Velikih Laščah, pošta: tam.

Iz JGZ se je izključilo prostov. gasilno društvo Turiška vas-Golavabuka.

Za levi dravski breg se je ustanovila nova gasilska župa pod imenom: »Gasilska župa Mariborska levi breg«, kateri so pridružena sledeča društva: Kamnica pri Mariboru, Sv. Benedikt v Slov. Goricah, Sv. Kungota, Sv. Lenart v Slov. Goricah, Sv. Trojica v Slov. Goricah in Selnica ob Dravi.

Delitev GZ Mariborske se ima izvršiti na novorazpisanim občnem zboru, ki ga vodi član starešinstva JGZ.

Iz zvezne odborove seje.

Redne podpore iz 2% gasilskega sklada za l. 1928. so se razdelile po oblastnih samoupravah vsem društvom, župam in zvezi. Tudi v bodoče naj apelira zvezno predsedstvo na oblastna odbora, da bosta upoštevala predloge gasilskih žup, ki poznajo delovanje in potrebe svojih društev po vsem najbolje.

K proslavi 60letnice na Laško se priredi v l. 1930. pokrajinski zvezni zlet.

V dosego voznih olajšav, prostost poštnine, davka prostega bencina za gašenje, carine prostega uvoza gasilnih potreščin in orodja je določena deputacija v Beograd.

»Vseslovanski gasilski kongres« se ima vršiti meseca avgusta 1930 v Ljubljani. V kongresni sklad prispevajo redni člani po Din 3.—. Ta znesek se bo odtegnil od rednih podpor pri oblastnih odborih v prihodnjem letu.

Iz »Podpornega sklada« prejme v l. 1928./29. 92 onemoglih gasilcev, 26 vdov in 57 sirot podpore v skupnem znesku Din 112.400.—. Po službeni dobi prejmejo gasilci

do 20 let	Din 700.—,
„ 30 „	„ 800.—,
„ 40 „	„ 900.—,
„ 50 „	„ 1000.—,
„ 60 „	„ 1200.—,

vdove po Din 500.— in vsak otrok po Din 200.—.

Glavnica »Podpornega sklada« se je povišala na 250.000 dinarjev.

Za spomenik blagopokojnega staroste Barleta sta izvršena dva osnutka. Po nasvetu g. univerzitetnega profesorja, ing. Plečnika, se prepušča starosti Turku odločitev in naročitev spomenika, ki bo odkrit ob kongresu v prihodnjem letu.

Iz seje glavne skupščine.

Pred prehodom na dnevni red je odposlala glavna skupščina Njega Veličanstvu kralju Aleksandru I. vdanostno izjavo in čestitke k rojstvu kraljeviča nastopne vsebine: »Glavna skupščina JGZ Ljubljana, zbrana v Celju dne 14. julija 1929, polaga v globoki vdanosti pred prestol Vašega Veličanstva v imenu mogočne armade slovenskega gasilstva najvdanejše in iskrene čestitke k rojstvu tretjega kraljeviča z željo, naj nam dobri Bog ohrani milega vladarja in njegovo prejasno kraljevo rodovino.«

Še istega dne popoldne je prejel starosta iz Suvobora kraljevo zahvalo sledeče vsebine: »Njegovo Veličanstvo kralj se srčno zahvaljuje za izjavo vdanosti in za čestitke povodom rojstva kraljeviča. — Maršal dvora polkovnik Dimitrijevič.«

Po pozdravnem nagovoru na odposlanca oblastnih samouprav, zastopnika tiska in gasilske delegacije je bilo z velikim navdušenjem podeljeno častno članstvo našemu velespoštovanemu in odličnemu nestorju Ignaciju Merherju k 50 letnici njegovega plodonosnega delovanja.

Častno članstvo je bilo podeljeno nadalje še: Josipu Machačku, tajniku Československega gasilskega Svaza, Stanislavu Twardu, predsedniku Poljskega gasilskega Związka in Stanislavu Walygorskemu, načelniku varšavskega gasilnega društva.

Tajnikovo poročilo navaja, da so se izvedli vsi sklepi lanske skupščine. Namesto odstopivšega tajnika Jankota Hojana je bil vpoklican v starešinski odbor Stane Pristovšek kot pomočnik zveznemu poslovodji, odgovorni urednik »Gasilca« je starosta Josip Turk. V minulem letu je bilo sklicanih 5 starešinskih in 2 odborovi seji. Pri razdelitvi rednih podpor so oblasti uvaževale zvezne predloge in se je 2% sklad izčrpal. V JGZ je koncem l. 1928./29. včlanjenih 644 društev, od teh v ljubljanski oblasti 360 in v mari-borski 284.

V bodoče se bodo razdeljevale izredne podpore iz 2% sklada zajedno z rednimi. Za sestavo prošenj prejmejo društva tiskane vzorce. Poročilo je bilo brez debate z odobranjem sprejeto.

Zvezna blagajna izkazuje preostanka Din 25.598-51, »Podporni sklad« ima prebitka z obrestmi vred „ 266.378-20, »Jugoslovenski Vatrogasni Savez« pa „ 5.894-94, v sklad za Barletov spomenik je vloženih „ 21.461-60, »Samopomoč« ima prebitka konc. l. 1928. „ 31.768-27.

Vsi skladi so naloženi na vinkulirane vložne knjižice. Tudi to poročilo je bilo odobreno brez debate ter je na poročilo revizorjev, da so vsi računi v najlepšem redu, izrekla skupščina blagajniku za njegovo požrtvovalno in ogromno delo soglasno zahvalo.

»Samopomoč« postane z novim letom za vse člane obvezna. Sprejet je bil soglasen predlog tovariša Volka Jakoba, glaseč se: Letni povprečni prispevek Din 40.—, posmrtnina dedičem Din 4000.—, društva

do 20 članov prispevajo letno	Din 800.—,
„ 30 „ „ „	„ 1200.—,
„ 40 „ „ „	„ 1600.—,
„ 50 „ „ „	„ 2000.—,
„ 60 „ „ „	„ 2400.—,
„ 70 „ „ „	„ 2800.—,
„ 100 „ „ „	„ 3200.—,

Po 1% umrljivosti je letno od 20 tisoč članov 200 posmrtnin po Din 4000.—, za katere potrebuje uprava 800.000 dinarjev.

V »Tehnični odsek« so bili kooptirani in izvoljeni tovariši Hojan Milko, Furlan Ivan in Musek Ljudevit. Vsi predlogi tega odseka so bili sprejeti soglasno.

Mesto predsednika »Literarnega odseka« je prevzel tov. Klemenčič Ivan iz Pobrežja pri Mariboru. »Gasilec« bo izhajal po novem letu kot mesečnik in mu bo podvojena naročnina. »Gasilski Koledarček« bodi vsebinsko bogatejši. Dopisniki na plan! Članke in navodila za gasilce v koledarček! S podrobno agitacijo in z zanimivo vsebino se bo dvignilo število naročnikov »Gasilca«. Za 20 tisoč članov 600 naročnikov je naravnost sramotno dejstvo!

O prireditvi in obsegu »Vseslovanskega gasilskega kongresa« leta 1930. v Ljubljani je izčrpno poročal predsednik »Kongresnega odbora« tovariš Rihard Engelsberger, naglašujoč, da je mogoče z razmeroma malimi stroški nuditi nekaj lepega, kar bo podvignilo ugled našega gasilstva in naše lepe mlade države pred evropsko javnostjo. Po vsestranskem razmotrivanju se je skupščina izrekla soglasno za to prireditve.

Samostalne predloge je sprejela skupščina v od zveznega odbora predlagani obliki, načelno tudi ustanovitev požarne zavarovalnice.

Razdelitev podpor se ima prav tako izvršiti po načrtu, ki ga izdelala zvezni tajnik.

O lepo uspelem zborovanju je laskavo in stvarno poročalo dnevno časopisje. Vsem delujočim društvom je vedno zagotovljena pomoč in blagonaklonjenost oblastnih samouprav.

Darujte za Kongresni fond!

„Samopomoč“.

Od 17. aprila do 24. julija 1929, t. j. v 3 mesecih so umrli ti-le tovariši:

96. Prus Franc, Metlika	star 76 let	Din 2243
97. Poglič Josip, Sv. Lovrenc na Pohorju	„ 63 „ „	2243
98. Jeglič Anton, Vrhnika	„ 79 „ „	2243
99. Vanič Karel, Krško	„ 69 „ „	2240
100. Marolt Franc, Poljane n. Škofjo Loko	„ 44 „ „	2235
101. Pišnik Karel, Sv. Lovrenc na Pohorju	„ 48 „ „	2235
102. Jordan Josip, Trbovlje II.	„ 45 „ „	2235
103. Škruba Ivan, Šoštanj-mesto	„ 41 „ „	2210
104. Gregorevčič Ivan, Družmirje	„ 62 „ „	2210
105. Stanjko Franc, Mostec	„ 27 „ „	2210

skupaj Din 22.304
prištevsji doslej že izplačanih „ 311.307

je torej za 105 posmrtnin izplačanih Din 333.611

V dveh letih in dveh mesecih obstoja »Samopomoči« je prejelo 105 dedičev nad tretjino milijona dinarjev. Povprečna umrljivost je bila letno 47 članov in posmrtnina Din 3177.

Na podlagi soglasnega sklepa letošnje glavne skupščine je pristop vseh rednih članov z novim letom obvezna. Z vstopom pretežne večine mladih članov se zniža umrljivost.

vost gotovo na 40 slučajev, morda celo nižje, kar bo pokazala letna statistika. Kako bodo društva zbrala letno članarino, o tem imajo za razmišljanje 5 mesecev časa. Najcenejši način bo četrtletno nakazovanje vnaprej. Odsek bo nudil starejšim članom nad 50 let kratek rok za pristop. Navodila prejmejo društva v najkrajšem času. Nov obrazec je razviden v poročilu iz skupščinske seje. Z obveznim pristopom postane »Samopomoč« velika in mogočna gasilska ustanova, ki bo nudila članstvu pri razmeroma nizki članarini izdatno podporo v pomembni višini po Din 4000 za vsak smrtni slučaj. Le v tej obliki je trajna pomoč vsakemu zagotovljena in vplačevanje bo zmogel tudi manj premožni član. Gasilska organizacija je storila s tem važnim sklepom velik korak naprej, za kar ji bomo vsi hvaležni.

Gasilstvo in njega voditelji.

Pred požarom, med požarom in po požaru.

Gasilno društvo kakega kraja je vojska, vedno v vojni pripravljenosti. Vsak trenutek ga lahko napade sovražnik, vedno mora biti pripravljen na napad.

Glavno je hiter in pravilen alarm, kajti hitro oznanilo o izbruhu požara je za čimprejšnji napad nujno potrebno.

Alarm naj bo v vsaki občini ravno tako dobro organiziran kakor gasilno društvo, kajti moč prostov. gasilnega društva ni toliko v poveljniku in njega voditeljih, ne v moštvu, ne v izobrazbi, ne v opremi društva, temveč v alarmu v prvi vrsti in v pripravljenosti moštva v drugi vrsti, ter iz teh sledeči možnosti hitrega napada požara.

Gledati moramo torej, da je čas med alarmom in začetkom gašenja kolikor mogoče kratek. Čimbolj se zakasni napad ognja, tembolj naletimo na razširjen požar. V manjših mestih in trgih, kjer še imamo samo prostov. gasilna društva, treba poleg alarma skrbeti tudi za hitro odpravo gasilskega orodja. Čestokrat se zgodi, da je preskrbljeno za dober alarm, za potrebno vprego pa ne. Gasilci morajo orodje peljati sami ter pridejo utrujeni in za delo oslabileni k pogorišču. K izgubi časa pride še izguba človeške moči, ki se uporabi že na poti k ognju. In tako izmučeni ljudje naj še potem po cele ure tlačijo brizgalno? So sicer konji določeni, ampak mine navadno preveč časa, preden pridejo k spravišču. Da se odpomore takim nedostatom, si nabavljajo gasilna društva, dobro vedoč, da je za uspešno delo nujno potreben hiter prihod k požaru, avtomobile za vprego. Druga gasilna društva si pomagajo s tem, da dobe za prvo došle konje posebno nagrado. To velja posebno v nočnem času, po dnevi pa mora itak vsak voznik izpreči in odpeljati gasilno orodje na kraj požara, za kar se mu izplača posebna nagrada. Iz vsega navedenega sledi, da si nabavljajo prostov. gasilna društva mest v prvi vrsti avtoturbinke, katerih vrednost za hiter napad požara mi ni treba navajati; druga društva pa si nabavljajo majhne agregate, ki jih lahko hitro spravijo k požarišču. Ti mali agregati so orodje bodočnosti, posebno za društva na deželi.

Vse, kar sem navedel doslej o prostov. gasilnih društvih majhnih mest in trgov, velja tudi za gasilna društva na deželi. Tu pri teh je še treba mnogo dela za hiter alarm in dobro pripravljenost članstva. Tudi tukaj je velik nedostatek počasen prihod potrebnih koni.

V vseh podeželskih občinah je torej alarm ravno tak kakor v mestu in bi se naj razmišljalo, kako bi se najhitreje izvršil. Mogoče nam bodo služile v to sirene, postavljene na najvišja poslopja.

Pa tudi poveljnik in njegove šarže morajo biti dovolj pripravljene za boj proti razziarijenemu elementu.

Ta priprava pa je tako obširna, da moram tukaj o njej govoriti.

Pred vsem morajo voditelji gasilcev dobro poznati svoj delovni okoliš. S stališča gasilca ogledana poslopja kakšnega kraja izgledajo drugače kakor v navadnem življenju. Poveljniki si morajo dobro ogledati stavbe svojega okoliša, da vedo, kam je treba postaviti brizgalno, da dobe čimveč vode. Iz tega vzroka naj bo pri vsakem požarnem ogledu navzočen poveljnik, da tako tembolj spozna svoj okoliš.

Vedno bolj se razširjajoče napeljave električnega toka visoke napetosti dajo misliti poveljnikom gasilnih društev.

Ako so v okolišu tovarne, mlini itd. ter državne naprave kakor: bolnice, kaznilnice, kolodvori itd., tedaj mora gasilstvo proučiti njih notranjost. Tu bo treba odgovoriti na marsikatera vprašanja.

Kakšno je gasilno orodje?

Kakšni so dovozi in prevozi?

Dostikrat je uvoz nizek, da z gasilnim orodjem ne moremo skozi.

Kako je z vodo?

Kako je z rešitvijo prebivalcev (ujetniki, bolniki, norci, tovarniški delavci itd.)?

Imajo stavbe zasilne izhode in stopnice?

Na kak način gasilno društvo najhitreje alarmiramo?

Kje se hranijo gorljive tekočine?

Ali se izdelujejo gorljivi predmeti?

Takšna in slična vprašanja si bomo morali staviti.

Kraj pa si bomo posebno dobro ogledali glede dobave vode, kajti brez vode je delo gasilnih društev malenkostno. Preizkusiti je treba vse studence posebno z ozirom na to, če lahko iz njih črpamo vodo. Znano je, da je črpalna višina omejena na 8 m. Studenci navadno ne vzdržijo dolgo, kajti voda ne more tako hitro dotekati, da bi nadomestil dotok že odvzeto vodo. Iz tega vzroka bomo gledali v krajih, kjer ni potrebnih potokov itd., da sezidajo občine na več krajih primerno velike cisterne.

Ako je v bližini sela potok, reka, jezero ali kaj podobnega, tedaj naj doseže gasilno društvo, da se različne točke obrežja pripravijo za postavitev brizgalne. Kjer pa takih primanjkuje, naj se napravijo zbiralni ribniki ali pokrite cisterne, ki naj vsebujejo najmanj 100 m³. Pri majhnih potočkih je treba skrbeti, da se voda lahko zajezi, da tako dobimo ugodno sesalno možnost. Na vsak način moramo gledati za primerne dovodne točke. Te so pogostokrat zabarikadirane s ploti in z žičnimi mrežami, kar zahteva veliko izgubo časa, preden spravimo brizgalno do vode. Posebno je to v krajih, kjer teče za hišami kakšna reka ali potok, ter se mora spravljati brizgalna skozi uvoze in dvorišča, ako gori na nasprotni strani ceste.

Gasilstvo mora pri kraievnem študiju predvsem določiti oddaljenost od vode, da si lahko pridobi pregled, če ima dovolj cevi. Vsako gasilno društvo mora imeti vsaj toliko cevi, da lahko doseže najsrajnejše meje vasi. Ako tega ni, je dolžnost vsakega gasilca, da zahteva nabavo najpotrebnejših cevi.

Pri ogledovanju kraja se nam ie ozirati tudi na način zidave hiš kakor posebno zavoljo ognja nevarnih točk, n. pr. z deskami obite svisli i. dr. ter se imajo določiti vse možne točke, ki pridejo v poštev za napad ognja. Dobro bi bilo, da poišče gasilstvo za svoje vaie le take točke, ki zahtevajo težji napad in kjer se tudi težko dobi voda.

Pri pouku voditeljev naj se opozarja vselej le na takšna poslopja. Priporočalo bi se sploh, da voditelji sami poiščejo take točke in sicer po vrsti plezalci kakor tudi brizgači. Takšen postopek bo dosti pripomogel k nadaljni izobrazbi voditeljev. Vzorna izobrazba voditeljev je edino sredstvo, da postanejo naša društva sama vzorna, kajti le oni vodja lahko kaj zahteva od svojih ljudi, ki sam kaj zna.

V slučaju kakšnega požara v vasi mora biti pripravljeno vse za točen in pravilen alarm. Alarmiranje je skoro v vsakem kraju drugače. Deloma se vrši po trobentačih, drugod zopet z zvonjenjem cerkvenih zvonov ali pa z zvonjenjem zvonov na občinski ali šolski hiši, s piščalkami v tovarnah, s streljanjem ali z električnimi sireni. Naj bo alarmiranje kakršno hoče, vendar mora biti tako urejeno, da se izbruh vsakega požara hitro razglaši. Učinkovitost in tudi uspešno delo gasilnega društva zavisi od hitrega zaznanja za izbruh ognja. Eno najvažnejših pripomočkov gasilstva je torej sigurno in hitro delujoče alarmiranje gasilstva.

Dalje prihodnjič.

Nabirajte prispevke za Kongresni fond!

Ustanovimo si lastno zavarovalnico!

Zavarovanje je važna panoga našega gospodarstva, zato je moramo vsi Slovenci stremeti za tem, da si sami ustanovimo prepotrebno zavarovalnico proti požaru. Taka zavarovalnica bi se dala ustanoviti, ako vsa gasilna društva v Sloveniji združijo svoje moči in delajo vsi za enega in eden za vse. Ako bi se mi Slovenci zavedali svoje gospodarske moči in svoje samostojnosti, bi se z lahkoto otresli tujih zavarovalnic, katere si zidajo velike palače z našim denarjem, pa ne v Sloveniji, temveč v Zagrebu in Beogradu. Da dosežejo lažje svoj cilj, so se vse združile v kartel. Namen kartela je pa le ta, da si lažje delijo ogromne dobičke. Zakaj bi mi z našim težko prisluženim denarjem še nadalje podpirali nemške, angleške, francoske in druge zavarovalnice, ko si mi lahko, ako hočemo, sami ustanovimo boljšo in cenejšo zavarovalnico, katera bi nam nudila v slučaju nesreče bratsko pomoč. Kaka razlika bi bila med našo novo ustanovljeno in tujo zavarovalnico, brez razlike, katero vzamemo v poštev, naj Vam služi sledeče pojasnilo.

Posesnik na deželi je zavaroval svoja poslopja za Din 100.000. Od teh 100.000 Din zavarovalne vsote mora plačati zavarovalnici letno, če ima zidano poslopje in streho z opeko krito, 350 Din premije, 145 Din pristojbine, 7 Din kolektivine in 10-50 Din gasilskega prispevka, torej skupno 512-50 Din. Ako bi se ta posestnik zavaroval pri nas, bi plačal le 313-50 Din in bi si tako prihranil letno 199 Din. Če pa vzamemo posestnika, ki ima poslopje s slamo krito, kateri se je zavaroval za 100.000 Din, ta mora plačati zavarovalnici letno 1000 Din premije, 300 Din pristojbine, 20 Din kolektivine, 30 Din gasilskega prispevka, torej skupno 1350 Din. — Ako se ta posestnik zavaruje pri naši zavarovalnici, bi plačal letno premije 500 Din, pristojbine 5 Din, gasilskega prispevka 15 Din, torej skupno 520 Din. Ta posestnik bi si na ta način prihranil letno 830 Din. Že iz teh dveh primerov je razvidno, koliko denarja gre iz Slovenije v roke naših izkoriščevalcev. Ko pridete v Vaš domači kraj, povejte Vašim znancem in prijateljem, naj se zavarujejo v svojem domačem zavodu, ker le ta mu nudi v slučaju škode natančno plačilo in še druge ugodnosti. Zadržana kot dobrodelno društvo bi bila davka prosto, torej zelo ugodna za vsakega zavarovanca.

Jugoslov. gasilska zveza »Ljubljana«.

Zbirka najvažnejšega gasilskega teoretičnega znanja.

Uvod.

Ko se je pri nas osnoval oddelek gasilskega naraščaja, sem bil v zadregi, kje in na kakšen način naj začnem z njim učenje naših ved in znanja, da bo imel vsak gojenec ob koncu naraščajske dobe lep in jasen pregled. — Ker mi je bilo naravnost nerodno iskati posamezne točke sedaj v vežbovniku, sedaj v Gasilcu, sedaj v društvenem zakonu, sem se odločil in sem s pomočjo vsega našega gasilskega in z gasilstvom se bavečega tiska sestavil nekaj katekizem, v katerem je zapopadeno vse ono, kar mora vsak gasilec vedeti, da je res gasilec. Opiral sem se na sledeče: Gasilska knjižnica I., II., Franc Barle 1911, Gasilec. društveno pravo v Sloveniji: Dr. Andrejka, ter Samouprava iz meseca decembra 1928.

Vsak človek, ki hoče kdaj kaj postati in biti kdaj vreden član človeške družbe, si izbere izmed tisočev stanov, ki se danes bore za svoj vsakdanji kruh in za svoj obstanek, enega, ter gre in se ga izuči. Prav tako se mora pa učiti vsakdo, kdor hoče biti res dober gasilec. Učiti se mora vedno in vedno, pa le še uče in vijejo okolščine gotovih trenutkov, nevarnosti in nesreč.

Učiti se mora ognja in drugih nesreč varovati sebe in — druge, učiti se mora ogenj udušiti, učiti se mora ogenj ustaviti in ogenj gasiti. Če se hoče ognja varovati, mora znati poučiti sebe in druge o previdnem ravnanju z vžgalico,

s svetiljko, z bencinom, oljem, s smodnikom in z drugim. Če hoče ogenj udušiti, mu mora znati odvzeti zrak, če hoče ogenj ustaviti, mu mora znati odvzeti hrano ali pa mu jo dovolj ohladiti. Če pa hoče gasiti, mora tudi to znati, pa najsi bo z navadnim vedrom ali pa z najbolj moderno brizgalno odnosno z različnimi aparati za suho gašenje. Če hočemo torej mi postati dobri gasilci, se moramo vsega tega polagoma naučiti in priučiti, ter se moramo tudi zavedati, kaj da smo kot gasilci, kakšne pravice in dolžnosti imamo — kaj so gasilna društva, kaj župe in kaj Zveza.

Začnimo torej naše učenje s tem, da se najprej zavedamo, kaj so gasilna društva, kakšno nalogo imajo itd.

I.

Društva.

Gasilna društva so združitve gotovega števila ljudi, ki — so nesebični in delavni ter pripravljeni ob vsakem času, ponoči in podnevi, pomagati svojemu bližnjemu v nesreči in to posebno ob priliki požarov in povodnji.

Kdaj so se začela društva ustanavljati?

V naših krajih so se začela ustanavljati prostovoljna gasilna društva v drugi polovici 19. stoletja.

Kakšno mora biti gasilno društvo in kakšni člani?

Pri vsakem društvu mora vladati red, disciplina in medsebojno zaupanje. Zavedati se morajo vsi člani, da je gasilno društvo najkoristnejše in najpotrebnejše ter da sloni na ljubezni do bližnjega. — Kdor te ljubezni nima, ni gasilec. Pravemu gasilcu morajo biti pravila in načela kakor tudi povelja predpostavljenih nekaj svetega. —

Kaj mora vedeti vsak človek, preden vstopi v gasilno društvo?

Vedeti mora, ter natanko preudariti, če bo imel toliko moči in močatosti v sebi, da bo vestno izpolnjeval pravila in ukaze.

Kako vstopim v gasilno društvo?

Javiti se moram odboru, ki me sprejme ali odkloni.

Kaj mora napraviti vsak na novo sprejet član?

Položiti mora načelniku ali njegovemu namestniku v navzočnosti vseh članov na roke gasilsko zaobljubo.

Kako se glasi gasilska zaobljuba?

»Javno in svečano obečam, da hočem vestno in natančno izpolnjevati društvena pravila in druga društvena določila. Ugled društva hočem varovati povsod in pri vsaki priliki. Svojim predstojnikom hočem biti poslušen in s svojimi društvenimi tovariši kolegijalen, kakor se dostojnemu in poštemu človeku spodobi. To potrjujem s svojo desnico.«

II.

Služba.

Kakšen mora biti gasilec v službi?

Biti mora vnet, vesten, točen in vztrajen, v gasilski službi hraber, vedno pa previden in preudaren. Kdor bi se pregrešil proti treznosti, tega je najprvo temeljito posvariti odnosno izključiti — iz društva. Biti mora svojim predstojnikom pokoren in poslušen in to tudi takrat, kadar ne dobiva ukaza neposredno od predstojnika.

Kakšen mora biti gasilec proti občinstvu?

Proti občinstvu se vede dostojno in dobrovoljno. V slučajih pa, kjer se pojavi neobhodna potreba, dostojno toda odločno. Vestno ima izvrševati gasilsko službo. Kdor te službe iz tehtnih razlogov ne more vršiti, mora to z utemeljitvijo pravočasno sporočiti svojemu predstojniku.

Kje je redno zbirališče članov?

Pred gasilskim hramom. Zbirajo se točno ob določenem času, v določenem kroju in z določeno opremo.

Kako se gasilci pozdravljajo?

Posameznik pozdravlja z dvigom roke do pokrivala in in z obratom glave. — Odkrivanje ni dopustno. Odzdravlja se na isti način, kakor se pozdravlja. — Uvrščenim v četo ni dopustno pozdravljati za-se — ampak le na povelje vodnika.

Ali se sme kaditi, jesti in piti v službi?

Jesti in piti se dovoljuje v službi le izjemoma. Pušiti je v službi nedopustno.

Kdaj se sme gasilec obleči v krog?

Društveni ali svoj lastni krog se sme nositi le v službi. To določilo velja tudi za opravo.

Kdaj je gasilec v službi?

Pri požarih, pri vajah, pri stražah in pripravljenosti, pri službenih sestankih, pri zborovanjih v zmislu pravil in pri vseh javnih nastopih društva ter pri nadzorovanju društva po župnih in zveznih funkcionarjih.

III.**Vaje.****Katera je najvažnejša dolžnost društvenih funkcionarjev?**

Da z večkratnim vežbanjem izobražujejo in poučujejo gasilce o gasilskih poslih in o uporabi gasilskega orodja.

Kdo sklicuje in vodi vaje?

Društveni poveljnik sam ali pa v to svrhu določa druge — dostojanstvenike.

Kako delimo vaje?

Na praktične in teoretične. — Praktične vaje delamo v — spomladanski in poletni dobi, teoretične pa tudi v zimski.

Kako delimo praktične vaje?

Na vaje posameznika, na vaje v vrsti, v oddelku, v četi in v vaje celega društva.

Kdo se mora udeleževati teoretičnih in praktičnih vaj?

Vsak redni član. Pri vsakem je vsako vajo zabeležiti v službeno knjigo.

Kaj mora storiti vsak član najprej po vaji?

Odložiti krog in opravo. — Gasilska oprema in opravo se sme rabiti le v gasilske namene.

IV.**Izstop.**

Izstop se javi pismeno ali ustno društvenemu odboru. Gasilski krog in opravo je v določenem času v dobrem stanju in osnaženo izročiti nadzorniku oprave.

V.**Kazni.****Kako se kaznujejo prestopki zoper društvena pravila in zoper poslovnik?**

Z ukorom ali z izključitvijo.

Kakšne ukore imamo?

Ukore, ki jih da predstojnik, društveni poveljnik in javne ukore.

Kdaj se dostojanstvenikom med poslovno dobo odvzame dostojanstvo?

Ce dostojanstvenik zanemarja svoj posel, če ni na svojem mestu ali pa če se je hudo pregrešil zoper društvena določila.

Kdaj se lahko vsak član odslovi iz službe?

Pri večjih prestopkih določil ali če s svojim vedenjem povzroča splošno zgražanje.

Kdaj se član izključi?

Pri hudih prestopkih zoper pravila in poslovnik in pri nedostojnem vedenju v društvu ali izven društva.

Kako se ravna z onimi, ki neopravičeno izostajajo iz gasilske službe?

Kdor neopravičeno izostane od vaje trikrat, od ognja — dvakrat ali od določene straže enkrat, tega je naznaniti odboru, da mu da ukor ali ga izključi iz društva — če so že trije pismeni opomini ostali brezuspešni.

VI.**Sestava društva.****Kako je vsako društvo sestavljeno?**

Gasilno društvo je četa, katero tvorijo le redni člani društva. Deli se na tri oddelke: Plezalce, brizgače in čuvarje ali reditelje.

Kdo vodi društvo v tehničnem oziru?

Poveljnik ali njegov namestnik.

Kdo vodi posamezne oddelke?

Četarji.

Kdo vodi reševalni oddelek?

Društveni zdravnik.

Kateri člani spadajo k osrednjemu oddelku?

Načelnik, poveljnik, poveljnikov namestnik, pobočnik, zdravnik, nadzornik oprave in prvi trobentač.

VII.**Dolžnosti in pravice.****Kakšne dolžnosti imajo plezalci?**

Rešujejo ljudi, živino, dragocenosti in vrednosti. Postavljajo lestve, uporabljajo reševalno drčjo, vrečo in lovnico. Polagajo cevi po lestvah in stopniščih ter sploh na gorišču in gasijo požar.

Kakšne dolžnosti imajo brizgači?

Razpostavljajo in oskrbujejo brizgalne, hidrante in dovajajo vodo na gorišče ter polagajo cevi od vode do gorišča.

Kakšne dolžnosti imajo reditelji?

Vzdržujejo red na požarišču na dostojen in dopusten način, omejujejo prostor, ki je potreben za razvoj gasilcev, pazijo na položene cevi, čuvajo gasilske priprave ter prevzemajo in čuvajo rešene predmete.

Kakšne dolžnosti ima reševalni oddelek?

Nudi na požarišču prvo pomoč ter mora vedno imeti s seboj ročno lekarno z najpotrebnejšimi obvezili in s pripravami za prvo pomoč.

Kakšne pravice imajo člani?

Udeleževati se vseh društvenih prireditev (slavnosti, občnih zborov itd.), govoriti na njih, staviti predloge, voliti in voljeni biti.

Kdo upravlja društvo?

Občni zbor in društveni odbor.

Kakšen je delokrog občnega zbora?

Voli za dobo 2 let društveni odbor, odobrava letna poročila funkcionarjev, voli računске preglednike, imenuje na predlog poveljnika tehnične dostojanstvenike, napravlja poslovnik in službeni red ter tolmači zmisel pravil in službenega reda in odloča o pritožbah članov v vseh zadevah, ki bi se pojavile v društvu. Voli na predlog odbora častne člane ter sklepa o premembi pravil in o razidu društva z $\frac{2}{3}$ večino vseh rednih članov.

Koliko članov se voli v odbor?

Načelnika, poveljnika, poveljnikovega namestnika, štiri odbornike in dva namestnika.

Kakšen je delokrog odbora?

Predlaga imenovanje častnih članov, sprejema redne, ustanovne in podporne člane, upravlja imetje in premoženje društva. Voli za dobo 2 let iz svojih vrst tajnika, blagajnika in nadzornika oprave, sklicuje občne zборе in sestavlja dnevni red občnega zbora, sklepa o pristopu k župi in k Zvezi ter voli odposlance, skrbi za ugled društva in izključuje nevedne člane.

Kakšne posle imajo posamezni dostojanstveniki?

Načelnik je reprezentant društva. On vodi upravne posle društva, sklicuje odbore seje in v imenu odbora občne zборе, zastopa društvo na zunaj ter podpisuje s tajnikom vse društvene spise.

Poveljnik vodi tehnično vse društvo. Pri požarih in v drugih reševalnih službah je poveljnik pri svojih ukrepih neodvisen ter je odgovoren le društvu in občnemu zboru. Poleg tega razvršča društvo pri požarih, povodnih in drugih nezgodah. Razpošilja in postavlja straže in vodi vaje. Preizkuša izvoljene dostojanstvenike in moštvo ter predlaga odboru odstavitev funkcionarjev, če se prepriča o njih nesposobnosti. Nadzira orodje in opravo in daje ukore v zmislu pravil in poslovnika. Ima pravico zahtevati od vseh članov društva brezpogojno poslušnost. Napram moštvo mora biti skrben, samozavesten vodja in dober svetovalec. Zavedati se mora svoje velike odgovornosti, držati se prave mere in paziti na to, da njegove odredbe niso na kvar zdravju in življenju moštva.

Iste dolžnosti in iste pravice ima v slučaju nenavzočnosti poveljnika njegov namestnik.

Tajnik oskrbuje vse pismene posle društva in z načelnikom podpisuje vse društvene spise. Pri vajah in v gasilski službi je kot pobočnik v pomoč društvu in poveljniku.

Blagajnik oskrbuje društvene denarne posle.

Nadzornik oprave oskrbuje orodje in opravo. Za red in uporabljivost orodja in oprave je odgovoren načelniku in odboru. — Vodi inventar o društveni opravi, novim članom razdeljuje in odkazuje krog in opravo; pri vajah in požarih izdaja in sprejema opravo in orodje ter skrbi za vprego. Pri izbruhu ognja, dokler ni vse pripravljeno ali naloženo, nad-

zornik ne sme zapustiti orodišča. — Poškodbe orodja je v 24 urah po vaji ali po požaru naznaniti poveljniku. Nadzornik oprave je dolžan, kadar odbor pregleduje orodišče in opravo, pokazati vse predmete ter na vsa vprašanja dajati točen odgovor. Biti mora na razpolago in mora odpraviti takoj vse nedostatke.

Četnik je vodja svoje čete ter izvršuje odredbe društvenega poveljnika in ukrepe poveljništva ter društvenega odbora. Vodi v službi in pri vajah četo, vodi službeno knjigo svojega moštva in vzdržuje v redu orodje, ki mu je odkazano. Odgovoren je za snažnost in rabljivost njemu izročene orodja ter sprejema poročila, pritožbe in prošnje svojih članov. V odsotnosti četnika ga nadomešča najstarejši četar. Četnik mora biti teoretično in praktično poučen v vseh poslih drugih čet in vrst.

Četar je vodja svoje vrste ter izvršuje naročila svojega poveljnika in četnika, katerima je odgovoren za točno izvedbo in za red v svoji vrsti. Vodi svojo vrsto, jo vodi pri požarih in pri vseh društvenih nastopih, skrbi, da je krog, oprava in orodje njegove vrste snažno in rabljivo ter daje o tem poročila svojemu poveljniku. Imeti mora tudi sposobnost, da nadomešča četnika.

Dolžnosti društvenega zdravnika so: Preiskati osebe, ki so prijavile svoj pristop k društvu ter podajati o tem pismene izjave, skrbeti za prvo pomoč na požarišču in drugih nezgodah, napravljati obolelim gasilcem zdravniška izpričevala ter izvežbati člane reševalnega oddelka o sanitetnem poslu in o prvi pomoči.

Prvi trobentač vežba trobentače posameznih čet in skrbi za to, da trobentači pri vajah in požarih redno vrše svojo dolžnost. Mesto prvega trobentača je ob strani poveljnika.

Kdo še upravlja društvo?

Poveljništvo.

Kateri člani tvorijo poveljništvo?

Poveljnik, namestnik, četniki in pobočnik.

Kakšen je delokrog poveljništva?

Predlaga odboru sprejemanje novih članov in izključevanje, uvršča redne člane v čete, predlaga odboru nakup društvene oprave in naprave. Sklicuje vaje in skrbi za pripravljenost. Vpisuje dogodke v dnevno knjigo, sprejema prošnje in pritožbe članov ter pripravlja tvarino za društvena zborovanja.

VIII.

Požari.

Kdo določi delokrog društva?

Društvo samo po svoji uvidevnosti ter po potrebi.

Kako se v slučaju požara sklicuje?

Kakor je v kraju navada. (Plat zvona, strel, električni zvonci ali rogovi.)

Kje se zbirajo člani za odhod k požaru?

Vedno v gasilskem hramu. Le oni gasilci, ki se nahajajo v neposredni bližini izbruha, se podajo naravnost k ognju, da skrbijo za prvo pomoč.

Kje mora biti ključ gasilskega doma?

Na takem kraju, kjer ga lahko dobi vsak gasilec, ob vsakem slučaju in ob vsakem času.

Kakšno mora biti orodje?

Vedno v redu in pripravljeno. Luč mora biti vedno na svojem mestu.

Kako mora društvo nastopati?

Kot celota pod enotnim poveljstvom.

Kako se je članstvu obnašati pri izbruhu požara?

Popolnoma mirno, tiho in to zlasti ponoči, ko vse počiva.

Kdaj se odrine k požaru?

Čim je zbranih v orodišču toliko članov, kolikor jih je potreba za eno orodje.

Kako se vozi k požaru?

Voziti je v živahnem diru, vendar se ne sme opustiti potrebne previdnosti. — Ponoči je prižgati svetiljke.

Kje se dajejo znamenja z rogom?

Na živahnih cestah, na razpotjih in na vhodu v ulice ter je tam tudi voziti počasneje.

Koliko moštva sme na voz?

Za kolikor je prostora pripravljenega.

Kdo mora dati priprego?

Vsak lastnik konj je dolžan dati priprego, ker ga v nasprotnem slučaju zadene občutna kazen.

Na kaj je posebno paziti?

Da pride moštvo k ognju spočito.

Kaj je prvo, ko dospemo k požaru?

Da se prepričamo, če ni morebiti v nevarnosti človeško življenje. Živina se izžene iz hlevov in šele potem se rešujejo drugi ogroženi predmeti.

Na kaj je paziti pri reševanju?

Da se ne dela nepotrebna škoda.

Kaj je druga najvažnejša skrb gasilcev?

Ugotoviti morajo bližino in okolico vode ter poiskati prostor, kamor se postavi orodje.

Kdo mora že prej preskrbeti vodo in reševati blago?

Oni gasilci, ki pridejo neposredno k požaru.

Kaj je še dolžnost onih gasilcev?

Da se takoj, ko pride društvo, zglase pri poveljniku ter mu naglo pojasnijo, kaj so ugotovili med tem časom ter kaj so rešili.

Na kaj je paziti pri razpostavi orodja?

Na smer vetra ter na podiranje gorečih poslopij.

Kdo poveljuje pri požarih?

Najvišji pričujoči dostojanstvenik.

Kdo poveljuje ob pričujočnosti več društev?

Poveljnik domačega društva.

Kako se morajo obnašati člani?

Ostati morajo brezpogojno pri delu, ki ga jim odkaže predstojnik. — Kadar bi vsled kakega nesporazumljenja lahko nastala nesreča, je članstvu dovoljeno ukrepati po svojem preudarku.

Kaj je prva dolžnost onih članov, ki pridejo za društvom k požaru?

Morajo se javiti pri poveljniku, da jim takoj odkaže delo.

Kdo mora biti v pomoč poveljniku?

Namestnik, pobočnik, trobentač in orožništvo.

Na kaj mora paziti ono moštvo, ki prodira?

Da ima zavarovano pot za umik.

Kaj je prva skrb poveljnika, ko je ogenj pogašen?

Da pusti na požarišču primerno stražo.

Kaj se svetuje domov vračajočemu se moštvo?

Korakati, zlasti če je razgreto od dela.

Kaj je prva skrb doma?

Da se oprava in orodje nemudoma osnaži ter zopet pripravi za delo.

IX

Orodje.

Kakšne vrste orodja imamo?

Brizgalne, lestve, konopce, reševalne priprave, mačke za podiranje, sekire, cepine, krampe in drugo.

Koliko vrst brizgaln?

Berglovke, bretne, nosilne, snemalne, vozne, parne in motorne.

Kaj je brizgalna?

Stroj, s katerim smo v stanu črpati in potiskati gotovo množino vode na gotovo višino z gotovo močjo in skozi gotovo odprtino.

Na čem ima svoj temelj njeno delovanje?

Na naravnem zračnem pojavu.

Kolik je pritisk zraka?

1 kg na 1 cm².

Kako je sestavljena gasilska brizgalnica?

Iz dveh tlačilnih črpalk.

Kako se imenujejo posamezni deli?

Dvokolnica, sani, vetrnik, sesalnik, sesalno grlo, iztočno grlo, vzvod, prečnik, petelini, iglice, zaklopke, spojke, ročnik, končnik in nastavec.

Kaj razumemo pod temi imeni?

V vetrniku se tlači voda, bat jo tlači po vzvodu, prečniki so drogovi, s katerimi pritiskamo, s petelini odpiramo in zapiramo vodo, z iglicami stikamo vozove, zaklopnice pokrivajo grla, s spojkami se spajajo cevi, z ročnikom gasimo.

Koliko vrst lestev imamo?

Navadno, kljukasto, strešno, stikalno, raztezalno in mehanično.

Kakšne so in čemu jih potrebujemo?

Kljukaste so opremljene z železnimi kljukami ter jih potrebujemo za navpično plezanje v nadstropja, strešne so opremljene s kolesci za točenje po strehi, raztezalne sestojijo iz več delov, ki se z vrvmi raztezajo ter stoje na prostem, mehanske pa se dvigujejo s pomočjo škripcev ali motorjev ter stoje istotako na prostem.

Kakšne reševalne priprave imamo?

Konopec, reševalna vreča, drča, skakalni prt.

X.

Gasilski zakon.

Katera določila so merodajna za delovanje gasilnih društev?

Društvena, župna in Zvezna pravila ter uredba o požarnopolijskem redu.

Kdaj in pod katero številko je bila sprejeta nova uredba o požarnopolijskem redu?

V 11. seji drugega zasedanja oblasne skupščine ljubljanske dne 27. oktobra 1928.

Kaj mora skrbeti občinski odbor na podlagi te uredbe?

Za odpravo nevarnega ravnanja z ognjem ter s predpisi prepovedati dejanja in opustitve, po katerih bi mogel nastati požar. Prav tako vodi pregled zavarovanih in nezavarovanih objektov v občini.

Kaj ugotavlja požarna ogledna komisija?

Ali se točno izvršujejo vsi požarno-varnostni predpisi.

Kaj je vsakoletno delo požarne komisije?

Da pregleda vsaj enkrat na leto vsa naselja in poslopja v občini ter pazi predvsem na to, da so vsi dimniki skrbno ometeni, vratica na njih nepoškodovana in gasilne priprave v redu.

Kdo so člani požarne komisije?

Župan ali požarni komisar, dimnikar, ki ima koncesijo v dotični občini ter en zastopnik gasilstva.

Kdo mora meti stalno požarno stražo?

Velika podjetja in tovarne, po potrebi tudi lastniki kolo-dvorskkih skladišč.

Kakšno pravico ima poveljnik gasilskega društva v občini?

Udeleževati se sme sej občinskega odbora, ako se na njih razpravlja o zadevah požarne policije.

Kaj je obvezno pri stavbnih dovoljenjih za industrijska podjetja?

Naprava vodnjakov, hidrantov ali drugih zadostnih gasilskih pripomočkov.

Kaj je skrb občinskih odborov v krajih, kjer ni naravnih vodnjakov?

Da se zgradi vsaj en vodnjak ali primerno število kapnic, ki se morajo snažiti vsaj enkrat na leto.

Kaj mora obsegati občinski gasilni red?

Red, po katerem se daje priprava ali motorna in druga vozila pri požaru na razpolago od lastnikov.

Kdo nosi stroške gasilnega orodja?

Občina, v kolikor ni s sklepom obč. odbora določeno, da si morajo posamezni hišni posestniki orodje sami nabaviti.

Kdo mora prispevati k nabavi?

Lastniki tovarn ali skladišč, ako se iste nahajajo v občini ter se mora radi njih nabaviti posebno orodje.

Kaj more zahtevati občinski odbor od lastnikov tovarn in industrijskih podjetij?

Da si nabavijo lastno gasilno orodje.

Kako se gasilstvo deli?

V prostovoljno, poklicno in v zasebno.

Kdo ima posebno dolžnost naznaniti požar?

Varnostne straže in nočni čuvaji, prizadeti posestniki in sosedje, stanovalci, uslužbenci in lastniki signalnih naprav.

Kaj je vsakdo dolžan izvrševati v slučaju požara?

Posel, ki mu ga odkaže župan.

Kaj je dolžno vsako društvo?

Po svojih močeh pomagati pri požarih v sosednjih občinah. Zahtevati more le povrnitev stroškov za pripravo in to le tedaj, ako je prišlo res do delovanja.

Kaj je dolžan vsak občan?

Na poziv osebno in sicer brezplačno pomagati pri gašenju in omejitvi ognja.

Kdo je dolžan dati pripravo?

Na odredbo župana ali vodje gašenja vsak občan brez izjeme. V sili se smejo uporabljati za pripravo tudi slučajno prisotni tuji konji, vozovi, motorna in druga vozila.

Kdo vodi gašenje?

Poveljnik prvega na pomoč prihitelega gasilnega društva kot tehnični izvedenec z vsemi pravicami župana.

Komu so podrejena zunanja društva?

Poveljniku domačega društva.

Kdaj se sme pri gašenju posegati v tujo last?

Samo v nujni sili, kadar ni drugače mogoče rešiti človeških življenj, udušiti ogenj ali zabraniti njega razširitev.

Kdo nosi stroške gašenja?

Stroške gašenja, to je stroške odvoza in dovoza gasilnega orodja in moštva na gorišče in iz pogorišča, odškodnino za vodo, pogonsko silo itd. nosijo prizadeti hišni lastniki, ako se jim dokaže najmanjša krivda, sicer pa prizadeta občina.

Kako se kaznuje oni, ki moti ali ovira delovanje na gorišču?

Po zakonu o oblasni in sreski samoupravi se kaznuje s kaznijo do 1000 Din ali v slučaju neizterljivosti z zaporom do 14 dni.

XI.

S tem, kar smo se dosedaj naučili in zapomnili, mislim, da smo mnogo pridobili. Upam pa, da boste to znanje tudi umeli obdržati in ga ob priliki uporabljati v procvit in napredek gasilnega društva, še bolj pa ob priliki elementarnih nesreč v korist in obrambo svojega bližnjega. Mnogo je sicer zaprek pri našem delu, toda ne dajmo se strašiti ter čvrsto korakajmo za našo idejo »Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe«.

Konec.

V gori navedenih, po značaju razdeljenih vprašanih in odgovorih mislim, da je na kratko združeno vse ono, kar mora vedeti in znati vsak gasilec. — Če sem komu izmed tovarišev s tem delom ustregel, sem dosegel svoj namen.

M—c.

Darujte za Kongresni fond!

Zupne in društvene vesti.

Gasilski tečaj ormoške župe. Tehnično vodstvo gas. župe ormoške je sklicalo vsa v župi včlanjena društva na enodnevni gasilski tečaj, ki je bil 23. junija t. l. v Središču ob Dravi.

Tehnični vodja tečaja: župni predsednik tov. Anton Kolarič, nač. prost. gas. društva v Središču.

Udeležba društev: Cvetkovi 1, Hardek 5, Ivanjkovi —, Loperšice 5, Obrež 7, Ormož 4, Središče 38, Sv. Miklavž 2, Trgovišče 2, Vel. Nedelja 3, Vitan 3, Žerovinci 1.

Tečaj je bil razdeljen na dva glavna dela. Predpoldne teoretično predavanje, popoldne praktične vaje.

Ob 1/9. uri je župni načelnik tov. Hanželič otvoril tečaj in pozdravil udeležence. Spodbujal je navzočne, da zanesejo pridobljeno znanje v svoja društva. Ugotavlja, da bo treba misliti na enotno župno vaio po vežbovniku JGZ, leta 1930. pa nastopiti na Vsesl. gas. kongresu v Ljubljani.

Na to so govorili predavatelji. Tema: Ustroj JGZ, sestava društev, organizacija, označba dostojanstev, nastopi, parade. — Gasilska disciplina, pravice in dolžnosti izven službe. (Ti dve točki sta bili skrbno pripravljene.) — Raba in negovanje cevi. — Sanitetna služba. — Konstrukcija brizgaln vseh vrst.

Za tem je prišel zvezni podstarosta tov. Lj. Musek, ki je podal res zanimivo sliko o postanku ognja in borbe proti niemu. Govoril je nadalje o naintritivnejših gasilskih pripravah še za Rimljanov in njih razvoju do današnjega dne. Polagal je važnost na to, da gas. društva stremijo za tem, da izpopolnijo svoje gas. orodje v smeri napredka gas. tehnike.

Popoldne so se vršile vaje z brizgalnami, plezalne vaje in vaje z lestvicami, vaje z orodnim vozom, vaje z navijakom in polaganje cevi, kombinirana vaja v zvezi s signalnimi vajami.

Pokazalo se je, da se lahko s 6 gasilci izvaja vaja po vezbovniku z vsako brizgalno. Posamezni gasilec pač, ako na povelje nima kaj delati, tačas stoji, kar ne kviri utisa gledalcev. Dokaz možnosti enotnih večjih nastopov.

Pri plezalnih vajah se je videlo potrebo nositi čelado. Primer, ko je gasilcu iz I. nadstropja padla sekira spodnjemu na glavo oziroma na čelado.

Zadnje vaje so se vršile pod poveljem tehn. vodje in to redovne vaje, ki bi jih moralo znati vsako društvo, ter končno proste vaje za gas. kongres 1930, ki so jih mladi gasilci precizno izvajali.

Omeniti je, da so se tudi druge vaje vršile brezhibno po vezbovniku JGZ.

Posamezni predavatelji in poveljniki vaj so bili funkcijonarji domačega društva. To pritegnitev in zaposlenost je pohvalno omeniti, ker vpliva vzgojno. —ša.

Trboveljska župa je imela izredni občni zbor dne 28. julija t. l. v Vrhovem pri Radečah. Navzočnih je bilo enajstero društev, dvoje je odsotnost opravičilo. Iz dnevnega reda je posebno bilo važno poročilo poslovodje tov. Holeška o poteku zvezne skupščine in o predlogih, katere je stavila Trboveljska župa. Delegati so bili zadovoljni glede sklepa za samopomoč in so izražali željo, da se mora tudi v bodoče naše glasilo kar najizdatnejše podpreti. Zadevni predlog za bodočo skupščino se je že formuliral. Po sklepu rednega občnega zbora je bila popoldne istega dne določena župna vaja društev Radeče, Zidani most, Loka in Vrhovo. Župno vodstvo je določilo tov. Kneza iz Radeč za skupnega poveljnika. Točno ob 2. uri je alarmiralo društvo Vrhovo in tekom 32 minut je črpala motorka iz Save vodo in oddajala v ročne brizgalne. Tako kombinirano je bilo možno iz 740 m oddaljenosti črpati vodo. Med tem časom je imelo domače društvo nalog reševati in iz vodnjaka črpati vodo, dokler je ni zmanjkalo. Delali so se poizkusi s sanitetnim oddelkom in z raznimi signali z rogovi in zastavami. Po končani vaji je imel župni načelnik tov. Guček nagovor na vse gasilce, se pohvalno izrekel o vaji, pa tudi omenjal nedostatke. V splošnem je bila ta vaja zelo umestna, čeravno težka. Želeti bi bilo še več takih skupnih vaj. Tako je ta nedelja potekla v pravem delu brez običajnih zabav. Tako bodi tudi v bodoče.

Gasilska župa krška. Na praznik, dne 25. marca t. l. se je vršila na Krki župna skupščina, katere se je udeležilo vseh 13 društev po 22 delegatih, 5 članov župnega starešinstva in en pregledovalec računov. Odsotna sta bila le dva upravičenca. Skupščino je vodil tov. načelnik, ki je natančno poročal o stanju in delovanju župe v letu 1928.

Župa šteje 13 društev in 451 rednih članov, 8 društev ima svoje dome, brizgaln je 13 in sicer: 3 motorne in 10 na ročni pogon, 8 navijakov za cevi; društva imajo skupaj 2315 m cevi, delavnih oblek je 57, paradnih 215. Župno vodstvo je imelo 3 starešinske in 4 odboro ve seie.

Nadzorovanih je bilo 9 društev, ustanovilo se je eno gas. društvo in sicer v Šmihelu pri Žužemberku. Župa je v letu 1928. prejela Din 2401.—, izdala pa Din 1912.—, blagajniška knjiga je bila pregledana in je v najlepšem redu.

Vsi predlogi, ki so se stavili za napredek župe, so se obravnavali stvarno in so bili sprejeti z dvetretjinsko večino. Po izčrpanem dnevnem redu je tov. načelnik zaključil skupščino in se tov. delegatom zahvalil za polnoštevilno udeležbo.

V nedeljo. 5. maja je proslavila župa svoj vsakoletni praznik ob najlepšem vremenu na slovesen način na Muljavi. Obenem se je vršila blagoslovitev novega gasilskega doma društva na Muljavi. Proslave se je udeležilo 180 gasilcev v kroju. Ob 10. uri je bila maša v muljavski cerkvi, ki je znamenita po svojem oltarju. Po maši je izvršil č. g. župnik iz Št. Vida blagoslovitev novega doma. G. župnik je imel lep nagovor na gasilce, slavnostni govornik tov. Anton Lampret je v lepem govoru orisal razvoj društva in želel, da bi bil ta dom ne le hramba orodja, ampak tudi dom prosvete in omike. Tov. župni načelnik je čestital društvu k napredku in se zahvalil vsem, ki so delali brezplačno pri zgradbi doma. Največ zaslug za tako hitro dovršitev doma ima neumorni tov. Anton

Lampret, tajnik društva, ki je bil predsednik stavbnega odbora. Pohvalno moram omeniti občinski odbor obč. Muljava, ki je podaril lepo vsoto za zgradbo doma.

Po končani slavnosti je bil mimohod, nato so se pa skupno vadile eno uro redovne vaje. Popoldne je bila vrtna veselica, ki je potekla v najlepšem razpoloženju.

Dne 26. maja je župa priredila gasilsko zborovanje in župno vajo v Stični. Kot predavatelja je povabila tov. I. podstarosta Vengusta iz Celja, ki se je odzval povabilu in prihitel med tovariše. Predavanje tov. Vengusta se je začelo ob 10. uri v samostanski dvorani in končalo ob 13. uri. Udeležilo se ga je okoli 120 gasilcev. Tov. podstarosta je predaval o organizaciji društev, o disciplini, o nastopih, o vedenju in o gašenju ter pokazal tudi nekaj slik, kako se pravilno gasi. Vsi navzoči so pazno sledili njegovemu predavanju, ki je bilo globoko zasnovano. Z v srce segajočimi besedami je predavatelj orisal vzvišeni pomen gasilstva, g. Košir iz Celja pa je razložil ustroj motorne brizgalne.

Ob 1/2 15. uri se je začela župna vaja. Te vaje so se udeležila sledeča društva polnoštevilno: Št. Vid, Stična in Višnja gora z motornimi brizgalnami ter Muljava s četverkolno ročno brizgalno. Društvo Sela je nastopilo le pri redovnih vajah. Redovne vaje so se izvajale srednje dobro, dosti boljše pa kakor pri lanski župni vaji. Vaje z brizgalno so izpadle prav dobro. Po vaji je imel tov. Vengust še kratek nagovor na zbrane gasilce. Tov. župni načelnik se mu je zahvalil za njegovo predavanje in ga prosil, da bi se še večkrat odzval našemu povabilu in prihitel med tovariše.

Društvi Korinj in Šmihel sta kupili pri tvrdki Rosenbauer motorni brizgalni, upam, da jima v kratkem sledita tudi društvi Sela in Vrhe. Na ta način bodo imela vsa društva v župi brizgalne. Ž.....k.

Gasilska župa žalska je imela 9. junija t. l. svojo redno skupščino v Žalcu, na kateri je bilo zastopanih 88 delegatov.

Obenem je župa praznovala tudi 10letnico obstoja. Ob tej priliki je imenovala tov. župnega načelnika Konrada Golobranca za svojega častnega člana.

Gasilska župa ribniška. A. Občni zbor. Dne 9. junija t. l. je bil občni zbor naše župe, ki je v splošnem potekel v znamenju bližajoče se proslave 50letnice gasilnega društva v Dolenji vasi. K zborovanju se je sestalo pri polstoletnem jubilarantu dela tov. Ignaciju Merherju v Prigorici okrog 60 delegatov, društvenih načelnikov in župnih funkcionarjev.

Po lepem pozdravnem govoru tov. načelnika Merheria se je vzelo poročilo tovarišev tajnika in blagajnika z odobranjem na znanje. Župa je imela po teh poročilih koncem leta 1928. 25 včlanih društev s preko 900 člani ter okrog 5000 Din naloženih v posojilnici v Ribnici.

Pri volitvi delegatov za zvezno skupščino so bili ponovno izvoljeni tovariši Kavčič iz Dobropolj, Erhovnic iz Ribnice in Obrstar iz Sodražice.

Pri slučajnostih pa je tovariš župni podnačelnik Kavčič iz Dobropolj po sklepu župnega odbora v lepem govoru predlagal župnega načelnika tovariša Ign. Merheria v izvolitev za dosmrtnega župnega načelnika ter za častnega člana župe ribniške v zahvalo za 50letno delovanje na gasilskem polju, čemur se je s ploskanjem in živio-klici pritrnilo.

Ko je še tovariš župni vaditelj poročal o uspehu predpisanih in doteraj izvršenih treh skupnih vaj ter izrekel svoje mnenje o njih, je tovariš župni načelnik zaključil občni zbor s novabilom na mnogoštevilno udeležbo pri proslavi v Dolenji vasi.

B. Skupne vaje, ki so bile sklenjene na 1. letošnji seji župnega odbora dne 28. aprila, so se izvršile in sicer:

Dne 20. maja za društva Sodražico, Žimarice in Zamostec skupno, za društvi Jurievico in Sušie skupno.

Dne 26. maja za društva Velike Lašče. Dvorsko vas, Sv. Gregor in Velike Poljane skupno. Isti dan bi se imela vršiti tudi vaja za društva Struge, Četež, Kompolje, Zdenska vas in Dobropolje. Zaradi namišljeno neprikladne ure pa se ni izvršila.

Dne 16. junija je bila skupna vaja za društva Dolenja vas z odseki, Nemška vas, Goriča vas in Ribnico.

Vse vaje so se vršile pod vodstvom župnega vaditelja. Bil je strog, toda kjer je bil, je bil upravičeno. Sicer so padale na njegov račun na občnem zboru pikre opazke ter se ga

je tudi zahrbtno črnilo na vse načine od gotovih »tovarišev«, toda on ne bo popustil v tem, da je treba discipline povsod, reda in vaj pa še bolj. Izkazalo se je namreč, da mnoga društva letos še sploh niso imela nikakih vaj, da pri nekaterih ni nikake discipline in to celo pri onih, ki pravijo, da stojijo na dobrih nogah. Pohvalili so se namreč člani nekega društva, ki se napovedane vaje ni udeležilo, javno v gostilni, da so odpovedali pokorščino župnemu vaditelju. S tem seveda ni bil vaditelj nič kompromitiran, pač pa oni člani sami, še bolj pa dostojanstveniki dotičnega društva, ker so s tem pokazali, da ne poznajo navzlic vsej hvali in lepim besedam nikakega reda in discipline ter je vse govorjenje, ki ga oni uganjajo, humbug.

Ona društva pa, ki so se resnično radi vadbe udeležila vaj, so pa lahko nekaj pridobila ter so se tudi temu primerno obnašala. Nad nekaterimi društvi je bil tovariš župni vaditelj kar vznemirjen nad veseljem, s katerim so ga tovariši udeleženci poslušali in nad veseljem, s katerim so vaje izvajali. Vsa čast tem društvom! Le po poti vadbe in učenja naprej — uspeh se bo pa pokazal v sili, ko nas bodo zvali rogovji in zvonovi na pomoč! — Zdravo!

Drugi župni sestanek Mariborske gasilske župe je bil dne 21. julija t. l. v Gorici pri Pragerskem, na katerem je bilo 23 društev zastopanih po delegatih. Župni načelnik Pfeifer je pozdravil vse zastopnike in poročal razne zadeve na polju gasilstva. Župni tajnik Kaloh je podal poročila tajništva. Popoldan pa je priredilo domače gasilno društvo tehnično vajo, ki je bila povsem zadovoljiva. Po oficijelnem delu je bil obhod po občini in na veselilni prostor. V znak hvaležnosti so bili odborniki obdarjeni s krasnimi šopki, ki jim jih je podarila mala deklica. Nato pa se je razvila prosta zabava, ki je trajala pozno v noč. Med gosti smo videli tudi ptujskega župnega načelnika.

Kaplja vas pri Sv. Pavlu. (Župna vaja.) Pogosto se pojavljajoči požari na deželi, ki jih v mnogih primerih povzročajo brezvestni požigalci, zahtevajo od gasilnih društev poudvojeno čuječnost in pripravljenost. To okolnost je vpoštevata tudi gasilska župa žalska, ko je napovedala za dne 7. julija t. l. gas. župno vajo v Kapljivasi.

Načrt vaje je izgotovil ter jo vodil osebno po svoji lastni preizkušeni metodi zvezni podstarosta in župni podnačelnik tov. Jernej Vengust.

Na določeni dan si je po običajnih formalnostih sprejema tov. podstarosta ogledal teren na licu mesta ter določil požorišče dozdevnega požara. Kraj požara je bil označen z vsakomur vidno rdečo trobojnico. Ob 3. uri popoldne se je v Kaplji vasi s strelom iz topiča najavilo začetek navidezne požarne katastrofe. Vseh devet v poštev prihajajočih društev se je na dano alarmno znamenje podalo iz svojih pozicij ter so došla na mesto požara po sledečem redu: Poleg domačega društva (z motorko) je prišlo kot prvo na lice mesta v rekordno kratkem času (v 4 minutah) gasilno društvo Dolenja vas-Sv. Pavel (ročna). Tik za njim pride Tkalnica Prebold (ročna), nato slede po vrsti: Ladkova vas (ročna), Trnava (motorka), Groblje ob Savinji (motorka), Sv. Lovrenc (ročna) in Grajska vas (ročna). Kot zadnja je prispela na mesto požara požarna bramba gomilska (z ročno), ki je tudi takoj stopila v akcijo.

V teku 18 minut so torej bila vsa društva na licu mesta vzlic temu, da so nekatera precej oddaljena.

Vaja je v splošnem potekla spričo ugodnega vremena ter ob navzočnosti velike množice ljudi naravnost sijajno. Moštvo je vršilo svojo dolžnost popolnoma mirno, brez običajnega hrušča ob takih prilikah, ter se je discipliniranost v vseh društvih pokazala v najlepši luči. Vaja pa je uspela tudi v tehničnem oziru; brizgalne, predvsem motorne, so brezhibno funkcionirale.

Nekaj impozantnega je bil po končani vaji triumfalen mimohod vseh udeleženih gasilnih društev z orodjem. Taka strnjena, strumna gas. četa ni le bližnjemu v zaslombo in korist, temveč je celokupni domovini v čast in ponos.

Po zaključeni vaji je odkorakalo gasilstvo kompaktno na zabavno prireditev domačega društva, toda zavedajoč se svojega težkega gas. poklica, ki zahteva neprestano čuječnost, so posamezne gas. društva še pred nočjo in v redu odkorakala na svoje domove.

Končno nam je omeniti še pri prosti zabavi sodelujočo na novo organizirano št. Pavelsko gasilsko godbo, katere je že s svojimi prvimi javnimi nastopi pokazala, da bo kos svoji nalogi. Sami nadebudni mladi ljudje, ki jo tvorijo, so nam porok zato, da društvo ne bo zapadlo v letargijo. Priporočamo jo bližnjim in daljnjim društvom.

Gasilska župa slovenjgraška v Slovenjgradcu. Zapisnik redne skupščine gasilske župe Slovenjgraške, ki je bila dne 29. junija 1929 ob 14. uri v paviljonu na veselilnem prostoru v Šoštanjju s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
2. Poročilo odbora.
3. Poročilo pregledovalcev računov.
4. Poročilo načelnikov obeh okrožij.
5. Volitev novega odbora.
6. Slučajnosti, odnosno samostalni predlogi.

Tov. načelnik Leopold Kopač pozdravlja vse navzočne odbornike in delegate, predvsem pa tov. zveznega podstarosta Jerneja Vengusta in župnega načelnika Gornjesavinjske župe tov. Goltnika, ter odvarja skupščino. Po overovitvi legitimacij se konstatira, da so navzočni razen bolnega Gregorevčiča in zadržanega Šovineka vsi člani odbora in zastopanih 14 društev po 26 delegatih. Na to sporoča veselo vest, da je Nj. Vel. kraljica povila na Vidov dan sina, ter pozivlja vse navzoče, da vstanejo in zakličejo v znak radosti tega dogodka krepek »Živijo!«

Za tem preide k prvi točki dnevnega reda. Na predlog tov. Bajta se čitanje zapisnika zadnje skupščine opusti, ker so društva tako prejela njega prepis.

Ad 2. Tov. nač. Leopold Kopač poroča: Letošnja skupščina slovenjgraške gasilske župe ima slavnostno lice, kajti vrši se ob priliki 50-letnice tuk. mestnega gasilnega društva, kateremu se k dolgoletnemu neumornemu in plodonosnemu delovanju v pomoč nesrečnim bližnjim najtopleje zahvaljuje, ter mu k proslavi iskreno čestita. S to obletnico je združeno tudi razvitje prapora gas. društva tovarne Woschnagg, to je prvega prapora v župi, ki bo začasno z dovoljenjem društva tudi župni prapor.

Z ustanovitvijo prost. gas. društva v Golavabuki se je župa od lanskega leta zopet povečala, tako da je sedaj včlanjenih 14 društev z 493 rednimi, 300 podpornimi, 48 ustanovnimi in 18 častnimi člani. Pri »Samopomoči« je 181 članov.

V mesecih april, maj in junij je nadzoroval načelnik deloma sam, deloma s tajnikom in blagajnikom, vsa včlanjena društva, razen Turiške vasi. Iz revizije se je ugotovilo, da se vsa društva zavedajo svojih dolžnosti in namena. Vsled tega je tudi njih delovanje in stanje v popolnem redu. Z veseljem mora konstatirati, da se je vsled odredbe starešinstva, ki je razpustilo društveni odbor v Podgorju to društvo zbudilo iz spanja, ter sedaj z mrzlično naglostjo in pridnostjo skuša preseči ostala društva.

Upravno delovanje je dobro pri vseh društvih. Povsod se vodijo predpisane knjige v popolnem redu. Pohvalno omenja, da ni imel nikjer povoda grajati, da bi se denar, izkazan v blagajniški knjigi, uporabljali za pijačo ali v kake druge namene, kot v nabavo gasilskih potrebščin.

Tudi tehnično delovanje se je po večini izboljšalo. Večina društev polaga važnost na redne gasilske vaje, da se izvezbajo člani v vseh panogah. Važne so tudi redovne vaje, katerih naj bi imelo vsako društvo vsaj par na leto. Vse veselice, ki jih prireajo društva, naj bodo namenjene v prid nabave novih cevi, ki jih še vedno primanjkuje večini društev. Kaj pomaga društvu vsa izurjenost in požrtvovalnost članov, če pa v slučaju ognja radi nezadostne dolžine cevi ne more delovati.

Vse brizgalne, katerih je skupno 20, med temi tri motorne in ena avtomobilska, so v dobrem stanju. Gasilna doma sta si v letošnjem letu postavili društvi Stari trg in Golavabuka. Sedaj imajo doma vsa včlanjena društva po številu 14, vendar pa so nekateri že v slabem stanju in nujno potrebni popravila.

Orožna gasilska vaja je bila ena in sicer v Slovenjgradcu za Mislinjsko gasilsko okrožje, ki je v splošnem prav dobro izpadla. Udeležila so se te vaje razen društva v Podgorju, vsa ostala društva okrožja, ki so tekmovala med seboj, kdo se bo bolj odlikoval.

O internem delovanju župe bo obširneje poročal tov. tajnik. Tovariši! Ideja nesebične ljubezni do bližnjega je rodila oziroma ustvarila gasilna društva in z njimi vred gasilsko organizacijo. Zato je naša sveta dolžnost, da delujemo na to, da bosta družili v naših društvih članstvo medsebojna bratska ljubezen in sloga. Gasilna društva so in morajo biti društva medsebojne ljubezni in bratske sloge. Strmimo torej naše vrste in ne mirujmo prej, dokler ne bomo mogli reči o naši lepi gasilski organizaciji, da je res organizacija treznih, požrtvovalnih in nesebičnih samaritanov, ki žive, ogibajoč se vsakere politike v edinstvu in ljubezni med seboj in delujejo le v pomoč nesrečnim. »Na pomoč!«

Tov. tajnik Fr. Cajnko poroča: Cenjeni tovariši! Stanje naše župe je danes sledeče: Včlanjenih je 14 gasilnih društev, med temi novoustanovljeno prost. gas. društvo v Golavabuki pri Slovenjgradcu, ki je po župi zaprosilo JGZ za sprejem. Ima že tudi pravila potrjena. Ustanoviti pa se še želi podgradsko društvo v Velenju-rudnik, Št. Ilj pri Velenju, Sele in Vrhé in Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu.

V teh društvih je včlanjenih 493 rednih, 306 podpornih, 48 ustanovnih in 18 častnih članov. Skupaj torej 865 članov.

S tov. načelnikom Leopoldom Kopačem sva ugotovila, da imajo vsa društva svoje lepo urejene gasilske dome, kjer je shranjenih 20 brizgaln in sicer: 1 avtomobilna, 3 motorne in 16 na ročni pogon, katere so v brezhibnem stanju.

Vsled nabave modernejšega gasilnega orodja in oprave so se nekatera društva nekoliko zadolžila, drugače pa so vsa društva aktivna. Jako lep kapital pa je investiran v gasilski opremi — po srednji cenitvi okoli 300.000 Din.

Redni občni zbori so se pravočasno izvršili pri vseh društvih. Skupnih sej je bilo 90 in več sestankov. Predavanj smo imeli 6 in sicer 4 v Šoštanju in 2 v Slovenjgradcu. Prireditelj je bilo 22. Vaj smo imeli 76 in 1 okrožna v Slovenjgradcu. Požara sta bila dva večja, dva srednja in 7 manjših.

O delovanju župnega vodstva pa naj omenim, da smo v tem poslovnem letu s tov. župnim načelnikom delno oba vsa društva pregledala. Ustanovila sva novo Prostovoljno gasilno društvo v Golavabuki in pripravilo se je Prost. gas. društvo v Podgorju do marljivejšega dela. Redni občni zbor se je vršil pravočasno, seja pa se je vršila ena starešinska in ena odborova. Samostalnih predlogov ni bilo. Spor pri Prost. gas. društvu v Turiški vasi se je skušal poravnati, ter sva s tov. načelnikom vse svoje zmožnosti in moči žrtvovala, toda brezuspešno. Pri občnem zboru tega društva je odstopilo 18 članov iz Golavabuke, ki so si ustanovili svoje društvo, ter se je s tem prost. gas. društvu Turiška vas-Golavabuka razcepilo. Vršila sta se dva okrožna zleta, katerih se je župno starešinstvo po svojih zastopnikih udeležilo. Na tehnični gasilski tečaj v Ljubljano je bil poslan eden član. Izredne podpore so dobila društva Velenje. Št. Janž, Pameče, Legén, Gačnik Marija, Družmirje, Tereziia Vodovnik, Mislinje, Gospa Hirschmügel, Slovenjgradec, Jurij Novak, Družmirje in Volha Alojz, Šoštanj. Predlagalo se je JGZ 12 prošelj za izredne podpore v ugodno rešitev. Za 25-letno delo v gasilstvu se je predlagalo 3 člane iz Slovenjgradca in 4 iz Šmartnega pri Slovenjgradcu v odlikovanje. Dopisov se je prejelo 66 in rešilo, odposlalo 42.

Tovariši! S tem sem Vam v kratkem podal svoje tajniško poročilo, če pa še kateri želi kaka posebna pojasnila, pa mu drage volje ugodim. Z željo, da se vsa društva vedno zavedajo svojega težkega samaritanskega dela, in da prihodnje leto na skupščini pridemo zdravi, polni gasilskega duha zopet vsi skupaj, končam poročilo, ter prosim za njega odobritev: »V nesreči vedno na pomoč!«

Tov. blagajnik Miroslav Ferk poroča o stanju blagajne:	
Dohodkov je imela župa	Din 4.595-15
Izdatkov	Din 2.689-82

Tako še ostane čistega prebitka Din 1.905-33

Ad 3. Pregledovalec računov tov. Bajt poroča, da sta s tov. Kopačem pregledala vse račune ter jih našla v najlepšem redu. Vsled tega predlaga blagajniku in celokupnemu odboru absolutorij, ki se soglasno sprejme.

Ad 4. Tov. Volk poroča kot načelnik Šaleškega okrožja, da se v tekočem letu ni mogla vršiti vsled raznih zadržkov in težav predpisana okrožna vaja, da pa se bo vršila v najkrajšem času.

Tov. Cajnko kot načelnik Mislinjskega gas. okrožja poroča, da se je vršil v tem poslovnem letu dne 1. julija lep okrožni zlet, katerega se je udeležilo 128 članov v kroju. Okrožna vaja, katere so se udeležila vsa društva razen Podgorja s 186 člani in z 10 brizgalnami je potekla primerno, posebno pa se je odlikovalo najbolj oddaljeno gas. društvo Mislinje. Propozicija je bila sledeča: Tri minute pred 15. uro je udarila strela v stanovanjsko hišo tovarišev brata Kuhar v Starem trgu. Ogenj se je zelo naglo razširil, ter je začelo goreti vse ostalo gospodarsko poslopje. Vsled močnega severozahodnega vetra se yname Druškovičev kozolec, ki je napolnjen s senom in škorjo, ter nastane močan požar, ki ogroža tudi okoliško šolo. Nadalje poroča, da je blagajna krožja do malega izčrpana, kajti v blagajni se nahaja koma; Din 289-60. Vsled tega bo treba nekaj ukreniti, da dobe okrožja kake prispevke, ker bi bilo sicer delovanje obeh okrožij nemogoče.

Tov. Bajt poroča, da je našel tudi račune obeh okrožij v popolnem redu, ter predlaga absolutorij, ki se soglasno sprejme.

Ad 5. Na predlog tov. Bajta, ki pohvali veliko delavnost in požrtvovalnost dosedanjega odbora, se soglasno izvoli stari odbor in sicer: Kopač Leopold, načelnik; Volk Jakob, načelnikov namestnik; Cajnko Franjo, tajnik; Ferk Miroslav, blagajnik; Gobec Hinko, prisednik; odborniki: Gregorevčič Ivan, Planinšec Franc in Sovinek Martin; namestniki: Kollman Ivan, Novak Ivan. Pregledovalca računov: Bajt Anton in Krpač Ivan.

Tov. načelnik Leopold Kopač se v imenu celotnega odbora zahvali za zaupanje, ki so ga delegati pokazali odboru s ponovno izvolitvijo, ter obljubi v imenu odbora, da bo vedno deloval le v korist včlanjenih društev.

Ad 6. Z ozirom na poročilo načelnika Mislinjskega gasilskega okrožja tov. Cajnka, da so okrožne blagajne prazne in bo treba iskati prispevke za najpotrebnejše izdatke, ker sicer je obstoj okrožij nemogoč, predlaga tov. Bajt, naj bi vsako društvo iz veselčnih donosov plačalo 20% v okrožno blagajno. Ta predlog se da na glasovanje in propade, ker je dal tov. načelnik drugi predlog na glasovanje in sicer: Od župne članarine naj pripade polovica župi in polovica pa okrožni blagajni. Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Prost. gas. društvo Golavabuka se soglasno sprejme.

Tov. Bajt priporoča naj bi se delegati za zvezno skupščino pooblastili, da zavzamejo strogo stališče za obvezno zavarovanje pri »Samopomoči«.

Tov. zvezni podstarosta Vengust pozdravi župno skupščino in se zahvali za pozdrave načelniku. Pripoveduje razno o gasilstvu v splošnem, posebno opominja k štedenju s cevmi, kakšni naj bodo javni nastopi, o potrebi discipline, redovnih vajah itd.

Tov. župni načelnik se tov. Vengustu zahvali za poučna navodila in nasvete, nakar zaključi ob 16. uri skupščino.

Franjo Cajnko, s. r.
tč. tajnik.

Leopold Kopač, s. r.
tč. načelnik.

Rob na Dolenjskem. Po dolgem spanju v letošnji zimi, nas je lepa spomlad vzdramila iz mrtvila in nam darovala sveže mlado gasilno društvo. — Kako potrebno nam je bilo to društvo, nam je pokazal zadnji požar vodne žage, ko nam ni uspelo poleg obilne vode, katero smo imeli na razpolago, pogasiti nastalega požara. Jasno nam je pokazalo svoj učinek dospelo gas. društvo iz Vel. Lašč, ki je v kratkem času omejilo in nato popolnoma zatrla objemajoči ogenj, ter s tem rešilo lastnika gospodarske propasti. — V tem smo videli kaj zmore dobro organizirano gas. moštvo in brizgalne. — Vrgli smo se takoj na delo ter pričeli s pripravami za ustanovitev gasilnega društva.

Ob lepem in učinkovitem govoru tovariša podnačelnika ribniške župe F. Kavčiča se je postavil prvi temelj ustanovljenega društva — z izvolitvijo odbora.

Zavedajoč se svoje naloge in zvest dani besedi, se je odbor z vso vnemo poprijel dela, in neumorno nabiral člane in prostovoljne prispevke ter s tem dosegel v kratkem času lepe uspehe. Posebno se imamo zahvaliti za razumevanje našega položaja gospodom županom, ki so takoj priskočili na pomoč kot: občina Rob s prispevkom 2000 Din, občina Turjak 1000 Din, občina Lužarje 500 Din,

Da nam bo še letošnjo jesen mogoča nabava nove motorne brizgalne, priredimo dne 21. avgusta 1929 ob 3 pop. v Robu veliko vrtno veselico z lepim sporedom, h kateri vabimo vse okoličane.

Tovarišu Kavčiču in tajništvu JGZ najlepša hvala za njih trud in požrtvovalnost. S pozdravom: »Na pomoč«.

Z. L.

Pomembne gasilske slovesnosti v krški dolini. Prost. gasilno društvo v Kostanjevici na Krki si je za 25-letnico svojega obstoja s težkimi žrtvami nabavilo novo motorno brizgalno, ki je prispela od tvrdke Rosenbauer že v jeseni 1928. Motorka tipa 2 je jako dobro prestala letošnjo hudo zimo in je motor ob večkratnih poskušnjah vsakokrat z vodo ali brez vode prav precizno vžigal. — In ko je društvo praznovalo 29. junija svojo 25-letnico, je obenem blagoslovilo tudi naš novi stroj z lepim nagovorom gosp. župnega upravitelja, ki je izvršil cerkveni obred. Po blagoslovlitvi je spregovoril občinstvu in gostom domači načelnik tov. Lavoslav Bučar, ki je na kratko opisal zgodovino gasilstva v Kostanjevici in se spomnil pokojnega ustanovitelja in častnega člana, bivšega župana gosp. Ivana Globočnika. Zahvalil se je predvsem zadržani kumici, dospe Vilmi Globočnikovi iz Dobrave in nje navzočni namestnici, gospe Eli Rabusovi, ki je izvršila kumovanje in krst naše motorke. Zahvalil se je tudi vsem, ki so z darovi v naravi in denarju prispevali, posebno meščanstvu kostanjeviškemu, dalje Šumski upravi, Velikemu županu za izredne podpore in domači občini, nje občinskemu odboru za redne in izredne podpore iz občinskih sredstev. V imenu zadržanega župnega načelnika je pozdravil navzoče občinstvo in gasilstvo njega namestnik tov. Ivan Polovič, ki je vse najprijazneje povabil na popoldansko ljudsko veselico na tem prostoru.

Pred blagoslovlitvijo je bila skupna maša župnih društev v župni cerkvi, na predvečer mirozov in zjutraj budnica. Po blagoslovlitvi sta se kumice namestnica in načelnik domačega društva odpeljala na Dobravo h gospej kumici, katero sta obvestila o ravno izvršeni blagoslovlitvi in se zahvalila za požrtvovalni dar.

Pred začetkom ljudske veselice je vodil skupno župno gasilsko vajo namestnik župnega načelnika in poveljnik domačega društva tov. Polovič s posebno bravuro, da je bilo občinstvo presenečeno.

Pri ljudski veselici na mestnem trgu pod kostanji drevereda so marljivo sodelovale žene naših gasilcev in nekaj gospodičen s tako natančnostjo, da je pri prometu v vseh paviljonih 15 tisoč Din ostalo društvu čistega nad 8000 Din, in to brez tombole in plesa.

Poleg društev iz šentjernejske župe so prišli tudi še obilni gostje iz Brezje, Krškega, Novega mesta, Vidma, Bregane, Mokronoga in hrvatskega Žumberka. Vsi so hvalili zmerne cene, točno postrežbo in izvrstno organizacijo cele prireditve. Jako pa je ugajala predvsem mestna gasilska godba kostanjeviška, ki je marljivo sodelovala pri vsej prireditvi, kar je zasluga našega dolgoletnega kapelnika gasilske godbe tov. Franca Rabuseja. Društvo se vsem, ki so pri pomogli k tako sijajnemu moralnemu in materialnemu uspehu te prireditve, najprisičneje zahvaljuje.

Prostov. gasilno društvo v Cerkljah ob Krki pa je svojo 25-letnico praznovalo v nedeljo, dne 7. julija. Ta slovesnost je bila združena z župnim zletom društev šentjernejske gasilske župe. Ob 3. uri je bila budnica po vasi, ob 10. uri se je domače društvo udeležilo sv. maše v župni cerkvi. Popoldne ob 14. uri se je vršil sprejem gostov in župnih društev, ki so odkorakala na zbirališče pred gasilskim domom, potem pa z godbo na čelu na cesto pred pokopališče, kjer je deputacija z župno zastavo položila svež venec na grob društvenemu ustanovitelju in prvemu načelniku tov. Lojzetu Marinčeku in kot bivšemu županu tudi velikemu društvenemu podporniku. Po položitvi venca in odigrani žalostinki je nagovoril zbrano gasilstvo in občinstvo župni načelnik tov. Anton Radkovič iz St. Jerneja in se spominjal društvenega jubileja in nje prvega načelnika, kateremu je domače društvo ravno izkazalo hvaležnost s položitvijo venca na grob.

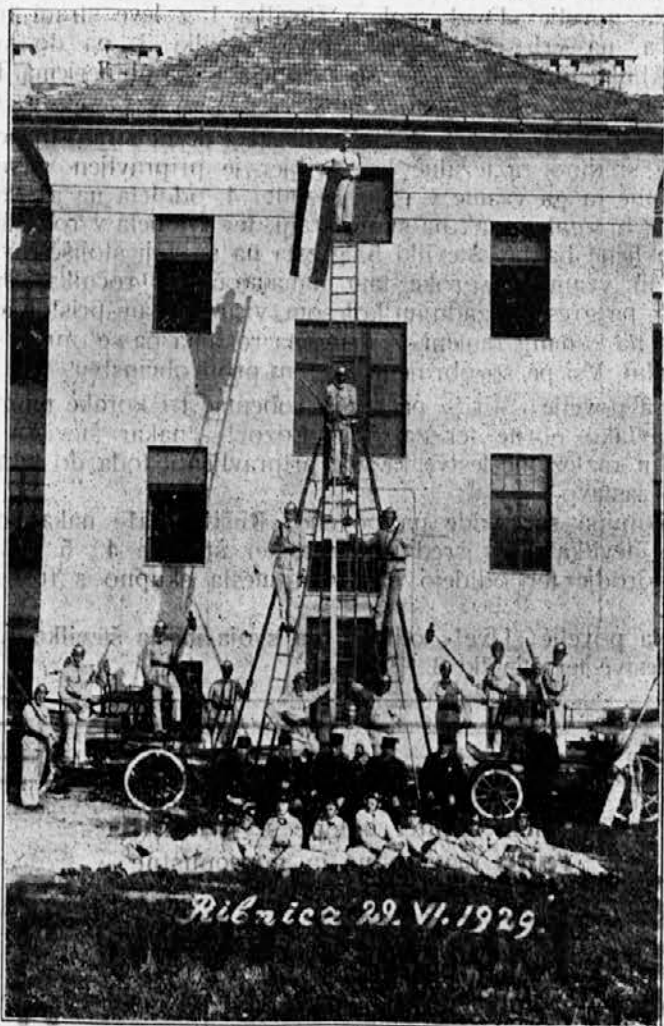
Vsa župna društva je vzpodbujal k vztrajanju za gasilsko idejo, ki zahteva žrtve vsepovsodi in tudi v Cerkljah ne manjka težav pri gasilskem delu. Po govoru je skupna po-

vorka, katere se je udeležilo 170 mož vseh župnih društev — odkorakala po mimohodu in pozdravu župnega načelnika, delegata JGZ in 25 letnega jubilarja tov. Žiberta st. na veselčni prostor. Pred začetkom popoldanske ljudske veselice se je še prav strokovno izvršila skupna župna gasilska vaja pod poveljstvom tov. poveljnika iz Kostanjevice Ivana Poloviča. Najpreje so bile kombinirane vaje z ročnima brizgalnima iz Cerkelj in Krške vasi, katerima je črpala in oddajala vodo iz Krke motorna brizgalna iz Kostanjevice, zatem pa je nastopilo društvo iz Kostanjevice s svojo motorko samo in občinstvu dokazalo, da se da na dveh in tudi treh krajih obenem gasiti in da more motorka črpati in oddajati na minuto nad 600 litrov vode pri zelo mali porabi goriva.

Po vaji se je vršila ljudska veselica na prostoru tov. podnačelnika Marinčeka in je sodelovala jako pridno mestna gasilska godba iz Krškega. Pri veselici so sodelovale tudi domače žene in dekleta, katerim gre srčna zahvala. Da se je cela slovesnost tako lepo izvršila je zahvaliti tudi domačemu načelniku tov. Joškotu Žibertu, ki je vpeljal v društvo red in disciplino, za dobro uspeli župni zlet pa si je veliko prizadejal tov. župni načelnik Radkovič, ki je skrbel za veliko udeležbo od strani društev svoje župe, ki so dala cerkljanskemu društvu pobudo in nekako zaščito za nadaljno neustrašeno delo proti vsem, ki društvu niso naklonjeni. Tovariši iz Cerkelj naprej do zmage! —č—

Darujte za Kongresni fond!

Skupina prostovoljnega gasilnega društva Ribnica na Dolenjskem ob priliki proslave 35letnice obstoja.



Društvo je praznovalo svojo 35letnico na zelo skromen način. Priredilo je namreč majhen nastop članstva, združen z veselico, katere čisti dobiček se je uporabil za kritje dolga na motorki, ki društvo še vedno tlači. Prireditve sama je v moralnem kakor tudi v gmotnem oziru najlepše uspela.

Današnji moj namen pa je predvsem opisati društveni nastop.

Pokazale so se štiri panoge vaj in sicer:

1. Vaje z brizgalno, pri kateri se je pokazalo občinstvu, koliko se ima vaditi vsak gasilec, da je sposoben za delo pri in z brizgalno.

2. Vaja s kljukastimi lestvami, pri kateri se je pokazalo plezanje v drugo nadstropje s štirimi gasilci po dveh lestvah hkrati.

3. Proste vaje naraščaja, ki so naravnost sijajno uspele vse tri ter je devet naraščajnikov pokazalo kaj zmore red in dobra volja v najkrajšem času.

4. Skupina vsega nastopajočega članstva z orodjem, ki ga hočem na kratko opisati.

Orodje: Za skupino sta potrebni dve štirikoln brizgalni, 1 raztezalna lestev, 2 kljukasti lestvi, 2 baklji, 3 ročniki s cevmi, 2 cepina ter gasilska ali državna zastava.

Postava orodja: V sredino se postavijo raztezalne lestve, pod katerih podpornike se zapeljejo ožesi brizgalne, vsaka od ene strani. V sredino raztezalne lestve se pa obesi z vsake strani ena kljukasta lestva, seveda vsaka samo z enim kavljem. V isto višino se pripne tudi en ročnik s primerno dolžino cevi. Na prednji sedež vsake brizgalne se položi po ena baklja, v sredini brizgalne po en ročnik s cevmi in k zadnjim kolesom se prisloni po en cepin.

Skupino izvaja 15 gasilcev, ki nastopijo 6 korakov pred orodje. Sredino tvori trobentač. Na vsako stran od njega se odšteje po 7 števil.

7 6 5 4 3 2 1 1 2 3 4 5 6 7
○—○—○—○—○—○—○—●—○—○—○—○—○—○—○

Izvaja se na povelje: »Skupino izvršit!« Nato se šteje »Ena!« Nakar odideta številki 2. k vznožju raztezalne lestve ter jo opreta vsak na svoji strani, številki 7. pa k podpornima drogovima.

Na povelje »Dve!« spleza številka 1 z leve strani trobentača, na vrh raztegnjene lestve, številki 3. pa do sredine kljukastih lestev, kjer se pripneta s karabinerjema ter vzameta sekirice na zunanji ramen.

Na povelje »Tri!« spleza številka 1 z desne strani trobentača v sredino raztezalne lestve, kjer je pripravljen ročnik, se pripne in ga vzame v roke. Številki 4. odideta na prednja stojišča brizgaln, vsak na svoji strani, ter vzameta v roke tam pripravljene baklje. Številki 5. gresta na srednji stojišči brizgaln in vzameta v roke tam nahajajoča se ročnika. Številki 6. pa gresta k zadnjim kolesom, vzameta tam prislonjena cepina na zunanji ramen. Z drugima rokama pa se opreta na brizgalni. Vsi pa so obrnjeni s čelom proti občinstvu.

Na povelje »Štiri!« pa stopi trobentač tri korake naprej, se pravitako obrne ter zatrobi »Pozor!«, nakar številka 1. na vrhu raztezalne lestve razvije pripravljeno, toda do takrat skrito zastavo.

Skupina se razide na povelje »Ruši! Ena!« nakar odložijo številka 1. v sredini lestve, ter številke 4., 5. in 6. svoje orodje ter odidejo na svoja mesta skupno s trobentačem.

Na povelje »Dve!« odidejo na svoja mesta številke 1. z vrha lestve ter številki 3.

Na povelje »Tri!« pa zapuste številke 2. in 7. lestve ter odidejo v vrsto. Čelo proti orodju.

Nastopi in odide se na običajna povelja.

Priobčujem to skupino, da jo lahko kako društvo z dovoljnim orodjem ob kaki primerni priliki uporabi. Napravijo se seveda lahko primerne izpremembe. Zdravo!

Gasilske prireditve dne 3. avgusta t. l. Tega dne smo imeli dve pomembni prireditvi. Dopoldan so blagoslavljali v Gor. Logatcu ob ogromni udeležbi ljudstva motorno brizgalno in društveni prapor. Popoldan pa se je proslavila 50letnica »Kranjskega gasilnega društva«, s katero je bil združen pokrajinski zlet JGZ ter slovesna blagoslovitev motorne brizgalne. Slovesnost je bila obsežna in je prireditve uspela kar najlepše. Obeh proslav se je udeležilo starešinstvo pod vodstvom tov. star. Turka, ki je bil povsod živahno aklamiran. O obeh prireditvah še pričakujemo podrobnejših poročil.

Prostovoljno gasilno društvo v Slovenjgradcu proda svojo štirikolno ročno brizgalno, ki je v brezhibnem stanju, za jako nizko ceno.

LISTNICA UREDNIŠTVA:

Prihodnja številka Gasilca izide začetkom oktobra. Dopise sprejemam do 20. septembra.

Za to številko sem moral izpustiti več dopisov, ker bi drugače prekoračil dovoljeni mi obseg.

Tovariša M. C. prosim, da oprost, ker mu še nisem odgovoril na njegovo pismo. Sem zaposlen. Prosim ga, naj še kaj pošlje.

Dopise sprejema Ljudevit Musek, II. podstarosta, Sv. Vid pri Ptuj.

Izšle so gasilske vaje s sekiricami. Tovariši, pridno jih vadite, da nastopimo prihodnje leto na kongresu v čim večjem številu.

Darujte za Kongresni fond!

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG ŠTEV. 15.

DEŽNIKI

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

Gasilna društva!

Preden kupite, oglejte si **garantirano** prvovrstne in nepropustne

gasilne cevi

po najnižji ceni pri tvrdki

IVAN ADAMIČ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31.

— Telefon 2441. — Maribor, Ve-

trinjska ulica šte. 20. — Telefon 454.

Celje, Kralja Petra cesta šte. 33.

POZORI

POZORI

Preden boste kupili
gasilne cevi,

zahtevajte ponudbo pri tvrdki

M. TEŽAK — ZAGREB

GUNDULIČEVA UL. 13

A. KASSIG

Izdelovanje čepic,
LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL.
USTANOVLJENO 1880.



ZALOGA
krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.) kakor: čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluže in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in rogove, li-pove liste itd.

Naramki vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni.
Podjetje je nanovo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJ!

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke, kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 6.



UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6,

priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovejših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

ŠTAMPILJE,

pečate, pechatne etikete ter vsa v gra-versko stroko spadajoča dela izvršuje po zmernih cenah graverski zavod

SITAR & SVETEK,

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 13 — Kongresni trg 4.

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavnica znaša 3,000.000.— Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani.

Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod. Glasom naredbe ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavicje za častnike.

Telefon 571. — Pisarna: Dunajska cesta 15. — Telefon 571.

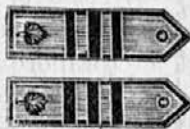
ELIGIJ EBER



LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in največja izdelovalnica v Jugoslaviji.



Vsa gasilna društva se usojam vljudno opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE

bodisi za šarže ali moštvo in prosim, da v slučaju potrebe nikakor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu. Največja izbira!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

„SAVA“

Opće osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Srpska banka d. d. Zagreb; Jadranska banka d. d. Beograd; Zemaljska banka d. d. Beograd; Zemalj. banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo; je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.

Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

Postuje v vseh zavarovalnih strokah.

LESTVE

vseh vrst

PARTL & FROLIK

specialna tovarna za lestve
ČEŠKE BUDĚJOVICE, ČSR.

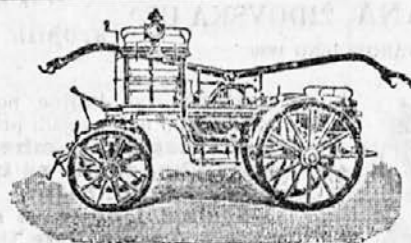
Ustanovljeno leta 1909.

Avto-vrtilne lestve, štiri- in dvokolesne lestve za gasilna društva in elektrarne.



Raztezalne strešne in kljukaste lestve. Lestve za trgovinske in industrijske obrate.

Prva zaloga gasilnega orodja



FRAN SAMSA,

ZAGREB, Mažuranićev trg šte. 18.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, naramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke, vrvice, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste, raztezalne in mehanične; brizgalaice: dvokolne, ročne, četverokolne, bencinmotorne, avtobrizgalnice in „Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

Priporoča se najtopleje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA
ZAGREB, Mažuranićev trg 18.

Vsem p. n. gasilnim društvom se priporoča za nabavo gasilskih zastav (praporov) v vsaki izdelavi. Na željo predloži vzorce kakor tudi načrte franko-gratis. Na vse cenjene dopise in vprašanja daje točne informacije in odgovore. Zastave za prostovoljna gasilna društva na Igu, v Poljanah pri Toplicah, v Gaberju pri Celju, v Mežici, Hotedršici, Rajhenburgu, v Sodražici, Varaždinskih toplicah, na Bledu, v Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Krašiču pri Jastrebarskem, Lokvah pri Delnicah, Daruvaru, Apatinu, v Grosupljem, Laskovi vasi, Parabuču, Bački Palanki je izdelala, a zastave za prostovoljna gasilna društva v Ljubljani, Dardi in Oriovcu in za mnoga druga društva ima trenutno v delu znana tvrdka

J. NEŠKUDLA

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

TELEFON ŠT. 2016. USTANOV. L. 1889. POŠT. ČEK. 10.533.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA.

Stanje vložnega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju.

Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še

mesto Ljubljana

z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

denar tu popolnoma varen.

Ustanovljeno leta 1820.

Specialna tovarna brizgalnic, sesaljk, lestev, cevi in oprave
za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic

GASILSKI ZAVODI B.

prej

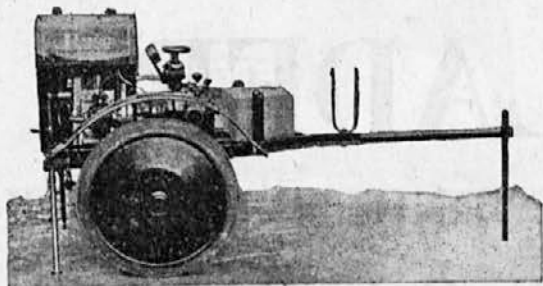
R. A. SMEKAL

Čechy pri Prostějovu na Moravskem
podružnica Maribor

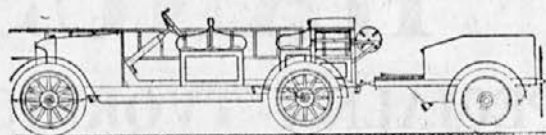
Tattenbachova 14

priporoča

svoje prvovrstno najmodernejše gašilsko orodje

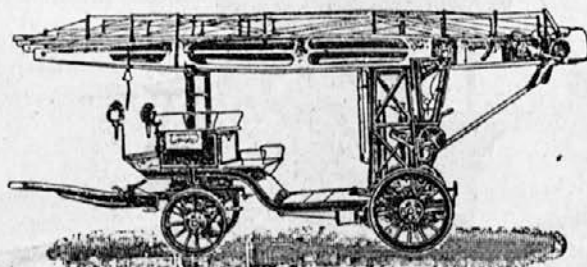


Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v minuti, pritisk do 12 atm.



Avtomobilni tren s prikloпно motorno brizgalnico.

Cene solidne.



Mehanična sukalna lestva.

Cene solidne.

Za vse stroje se jamči!

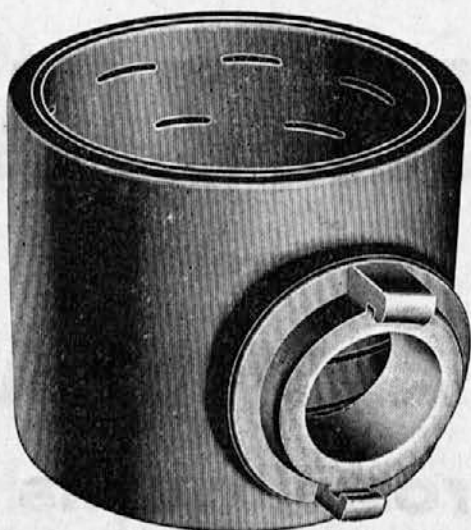
Ustanovljeno leta 1820.

Za gasilna društva

Pralni aparat za cevi (Patent Malzacher)

Avstr. Pat. št. 104.034
Nemški Pat. št. 45.125

Teža: 3 kg



Materijal: Silumin
ca 1/3 nar. velikosti

Naš pralni aparat za cevi služi čiščenju gasilskih cevi potom močnega pritiska vode brez uporabe krtač.

Navodilo: Aparat se priključi direktno ali potom cevi na hidrant ali na brizgalnico. Cevi katere so določene za čiščenje, se združi med seboj in se na to vleče skozi aparat, v katerem kroži voda in brizga z močnim pritiskom na cevi. Na ta način postanejo cevi popolnoma čiste, ne da bi se uporabilo krtače s katerimi se, kakor je znano, cevi zelo pokvari.

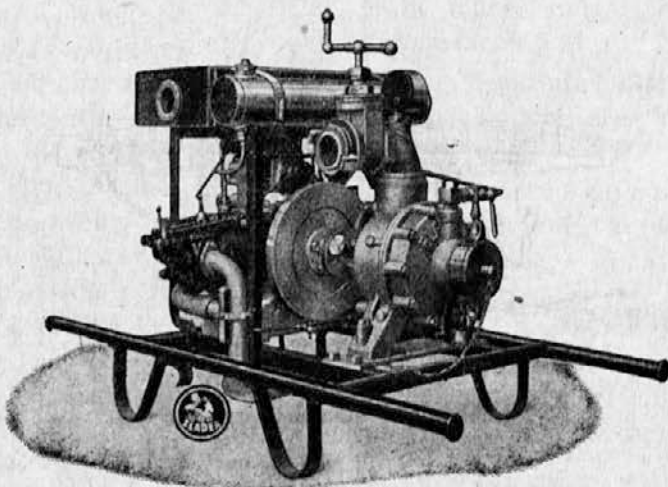
Prednost aparata: Velika hranitev cevi, brzo in ceno čiščenje istih in cena nabava aparata. Jančimo za prvovrstnost vsakega aparata z enoletno garancijo. Neodgovarjajoče zamenjamo brezplačno.

HANUŠ FLADER

SPECIALNA TVORNICA MOTORNIH BRIZGALNIC
PLEIL U VEJPRT, Č. S. R.

Nad 2500 doslej
dobavljenih mo-
tornih brizgaln!

Ustanovljeno 1860.



Nad 2500 doslej
dobavljenih mo-
tornih brizgaln!

Ustanovljeno 1860.

Zastopniki za Slovenijo, Hrvatsko in Slavonijo, Srbijo ter Bosno in Hercegovino se sprejmejo. Obširne ponudbe s pogoji in z referencami naj se pošiljajo na gorenji naslov.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

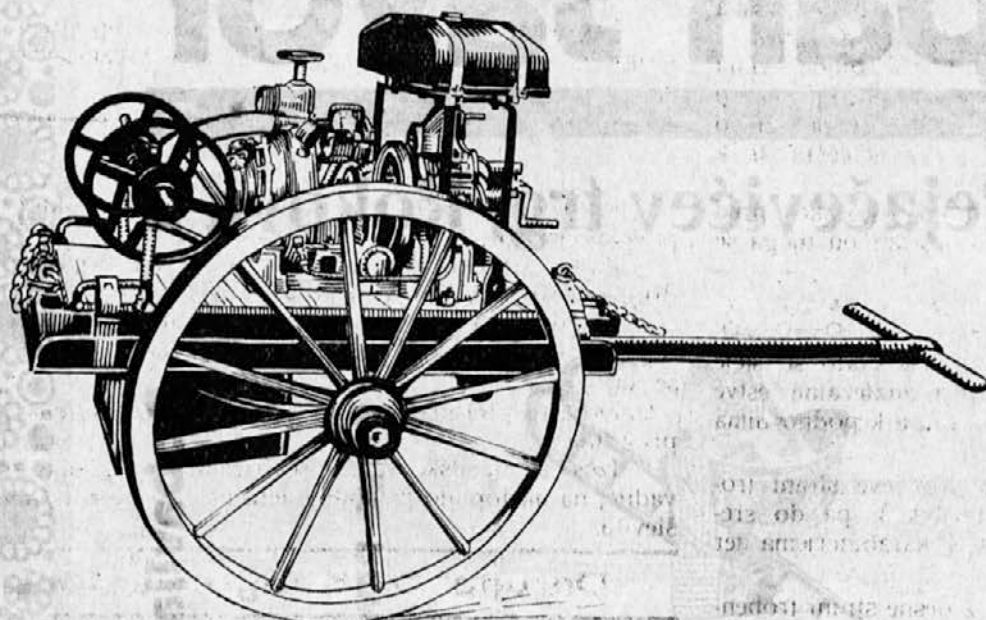
Ustanovljeno 1767.

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.
Telefon št. 2830.

Brzjavi: STIL.

Kovinski obrat: LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5.
Telefon št. 2642.

Priporočajo svoje najmodernejše, na podlagi večletnih preizkušenj izvršene brizgalnice vseh vrst, kakor: **Vozne** četverkolne in dvokolne; **snemalne** četverkolne in dvokolne; **prenosne** jednostavne in podvojeno brizgajoče. **Berglaste brizgalnice** z in brez vetrnika, **prenosne in prevozne bencin motorne brizgalne** z delozmožnostjo **600 lit. na minuto** ter vse ostalo gasilsko orodje in potrebščine.



Motorna brizgalna tipa „MB 2“.

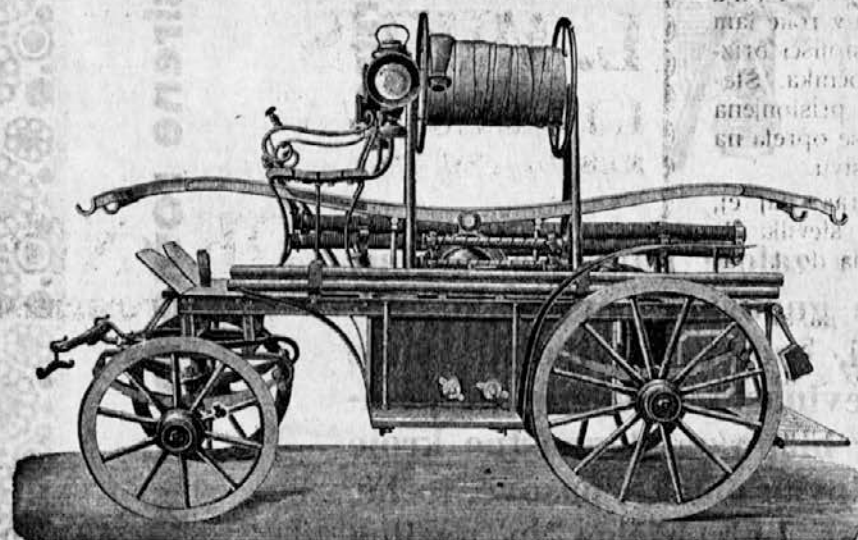


Gobčnik.

Normalna spojka.



Vozna brenna točna brizgalnica, jednostavno brizgajoča.



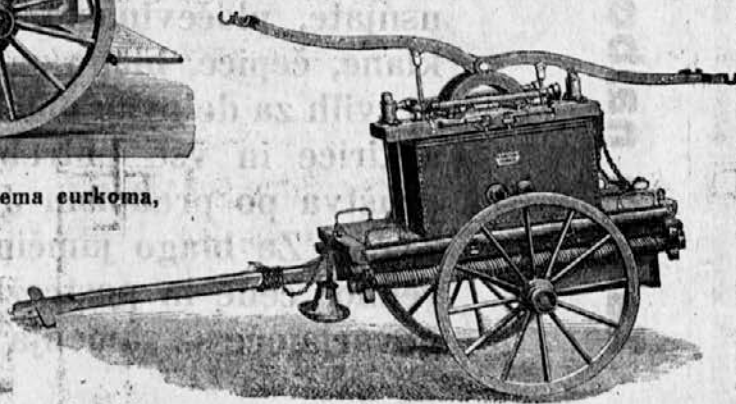
Vozna brizgalnica s patent. strojem, na peresih z dvema eurkoma, močen pritisk vode.



Dvokolna brizgalnica, podvojeno brizgajoča 180—200 ²/min.



Ročnik.



Snemalna brizgalnica z dvema eurkoma, v treh velikostih: od 200—355 ²/min.

Vsakovrstno gasilsko orodje ob najsolidnejši garantirani izvedbi kakor: normalne Metzove spojke, Rothove spojke, Knaustove spojke, ročnike in gobčnike najrazličnejših velikosti. Dobavljamo najsolidneje izvršitve ter garantiramo za najboljšo Postrežba točna. Cene zmerne.

Trgovina in skladišče vseh gasilskih potrebščin in orodja **Stjepan Javor**

Zagreb, Pejačevićev trg, Rokova 2

Zaloga najboljših tirolskih Tefser cevi.

Dobava promptna!



Blago prvovrstno!

Dobavlja sirene ročne in električne.

Imam stalno v zalogi najboljše sesalne, konopljene in gumirane cevi vsake velikosti in moči, spojke in vijake, čelade usnjate, pločevinaste, medene in poniklane, čepice, blago za slavnostne kroje in cvilh za delovne obleke, pasove, torbe, sekirice in vse potrebščine za gasilna društva po predpisih Jugoslov. Gasilske Zveze. Za blago jamčim, da je prvorazredno, cene in postrežba solidna, neodgovarjajoče se zamenja ali se vrne denar.

Največja zaloga te vrste v državi.

Družba strojnih tovarn UNION na Dunaju (Wien)

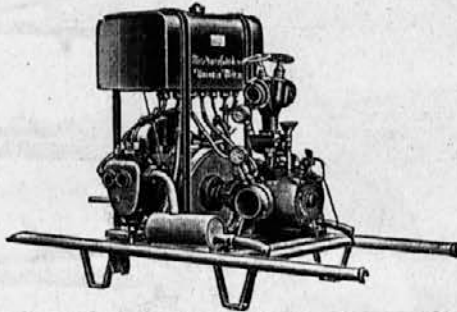
družba z o. z.

Naslov: Union, Wien IX./2, Postamt 71, Postfach 17.

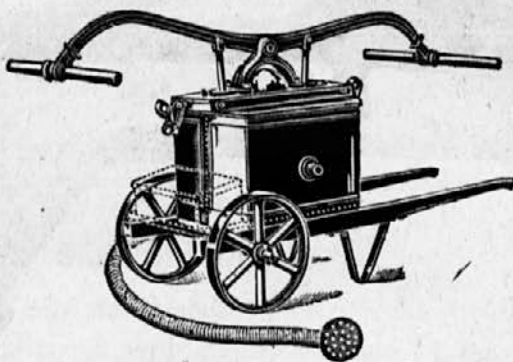
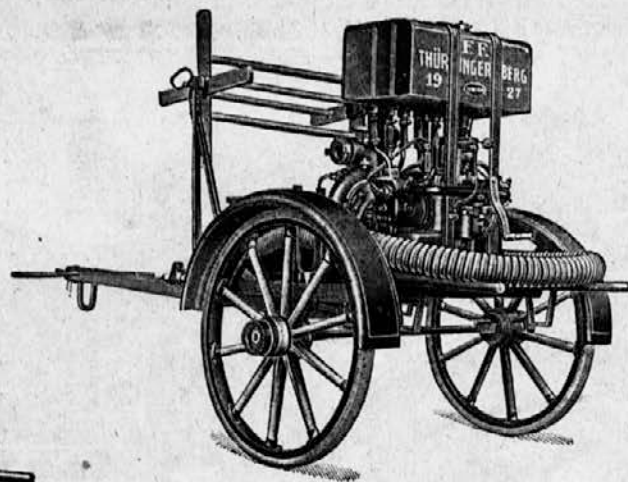
POZOR!

POZOR!

Naše motorne brizgalnice, najsi so nosilne, dvokolne, četverkolne ali pa avtomobilne, imajo patentirane samosesalne krožne črpalke. Nekaj najpopolnejšega, kar pozna današnje gasilstvo. Popolnoma zanesljivo delovanje. Brez posebne oskrbe, kakor je to pri izdelkih s posebno zračno črpalke.



Naše dvokolne in četverkolne ročne brizgalnice so prav tako najmodernejše sestave in razširjene po vsem svetu.



Dobavljamo tudi gasilske lestve, gasilske cevi, gasilsko opravo kakor tudi opreme za gasilce.

Na zahtevo rade volje postrežemo s ponodbami.

Več kot 1000 Rosenbauerjevih motornih brizgalnic

je širom vsega
sveta.



Fran Košir
v Celju,
glavni zastopnik in zaloga za
Slovenijo.

Tovarna gasilnega orodja
Konrad Rosenbauer
Linz ob Donavi.